SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
Telephone Englewood 9611

"Tėvynė" 307 W 30th st

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00
ADVERTISING RATES ON APLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 31 D. LIEPOS (JULY) 1913 M. No. 31
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Kynuose nauja revoliucija.

Žinios iš Balkanu kares

Sufragistes Anglijoje.

Kynuose nauja revoliucija.

Kynų pietų dalis vėl stovi liepsnose. Žinome, jog tenai iškilo pirmoji revoliucija, kuri numetė mančurų dinastiją nuo sosto. Tenai kilo nauja revoliucija prieš urez. Juanšukaju, kurį įtaria, jog nori pasilikti karalium. Tečiau šiuo tarpu revoliucijonistams nelabai sekasi. Laivynas palaiko Juanšikajaus pusę, o šiaurės kareiviai muša maištininkus.

BALKANUOSE.

Tukai atėmė nuo bulgarų Kirk-Kilisse ir Adrianopolį. Enver-bejaus raitininkai pradėjo griauties į Bulgariją. Rumunų kareiviai stovi už 15 kilometrų nuo Sofijos. Bulgarai giriasi, kad sumušę serbus ir graikus ties Carevoselu, o graikai sakosi, kad įsiveršią į Bulgariją su 100,000 kareivių. Tuo tarpu graikų laivynas paėmė Dogeadačo portą, kurs buvo bulgarų rankose, o Bulgarijos karalius Ferdinandas atsišaukė į visas viešpatijas, kad nori susitaikyti su priešais. Europos viešpatijos pavelijusios Rusijai užimti Armeniją, jei turkai nepaleis Trakijos ir nesugrąžis bulgarams Adrianopolio ir Kirk-Kilisses.. Austrija praneša Serbijai ir Graikijai, kad neduosianti perdaug nužeminti Bulgarijos.

Tokios tai buvo naujienos iš Balkanų praeitą savaitę.

Revoliucija Kynuose nupuolė.

Revoliucija Kynuose nupuolė. Šiaurės kareiviai perėjo per Yangtsekiang'o upę į pietus. Laivynas nedavė paimti Šauchajaus arsenolo. Tarp abiejų pusių prasidėjo derybos. Tarpinikauja Wu Fing Fang'as. Prezidentas Juanšikajus paėmė viršų.

Sun-Yat Sen kaltina Juanšikajų už revoliuciją Kynuose.

Buvusis pirmutinis Kynų respublikos prezidentas Sun-Yat-Sen peleido raštą, kuriame jis kaltina, kad užtraukė paskolą iš svetimų kraštų neteisėtai ir kad liepė nužudyti patriotų vadą gen. Song-Čiao-Džen'ą. Už pasiskolintus pinigus Juanšikajus nusiuntęs kareivius į pietus, kur kilo protestas prieš Juanšikajų.

Šanchajuje maištininkai buvo užsipuolę ant arsenalo, bet tapo atremti ištikimųjų kareivių. Paleista keletas šuvių į svetimtaučių kvartalę.

Anglijos sufragistės.

Kuomet Anglijos karalius Jurgis žiurėjo savo kareivius Chchester'e, ant jo užpuolė dvi moteri, norėdamos įteikti jam popierą. Jos tapo suimtos, bet paskui, liepiant karaliui, likosi paleistos. Eina paskala, kad sufragistės nori užmušti karalių.

Albanija gaus savaldybę už šešių mėnesių.

Londone buvo įvairių valtijų pasiuntinių taryba, kurioje nutarta paskirti Albanijai kunigaikštį už šešių mėnesių. Tuo tarpu kraštą valdys komisija iš įvairių viešpatijų. Švedų oficierius bus žandarmų gal va.

Gen. Mills sako, kad ciecorius Vilius nenori taikos.

Gen. A. L. Mill užprotestavo prieš Carnegie tvirtinimą, buk vokiečių ciecorius esąs romybės ir taikos platintojas. Generolas sako, kad Vilius daugiau pragaišties padarė taikai, amžinai besirengdamas karėn.

Balkanuose bus badas.

Užėjus karei, nėra kam žiurėti laukų Serbijoje, Bulgarijoje ir Makedonijoje. Javai pūva laukuose, kukuruzų nėra kam piauti, o visą šieną (pašarą) grobia kareiviai, kuriems reikia šerti arklius ir jaučius, su kuriais jie veža amuniciją.

Portugalijoje revoliucija?

Nors Portugalijos valdžia skelbia, buk Lisbonoje ir kituose miestuose viskas yra romu, tečiau kitokios žinios skelbia, jog visoje Portugalijoje verda didelė revoliucija. Pastaru laiku visur pradėta dirbti bombas, nes valdžia leido išplatinti knygą, kurioje yra mokinama, kaip reikia dirbti bombas..

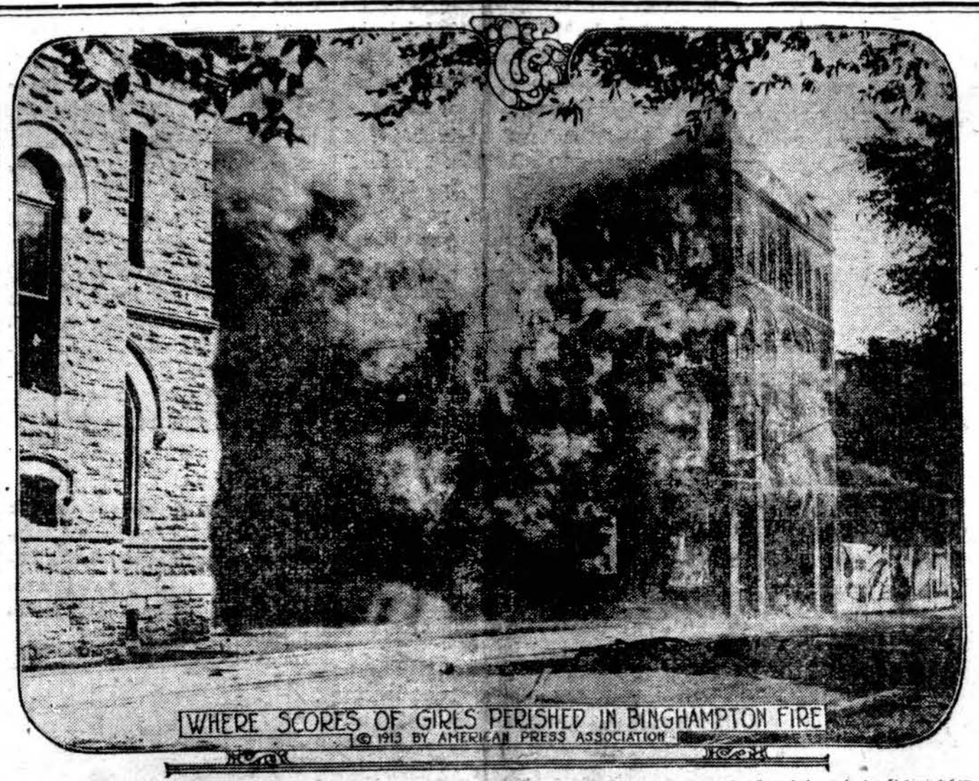

Kelnių dirbtuvė Bingham tone liepsnose.

Pereitą savaitę sudegė Binghamton'e, N. Y., Freeman'o didelė darbinių kelinių (overalls) dirbtuvė. Žuvo ugnyje arba užsimušė, bešokdamos iš ketvirto augšto 31 mergina. Namai sudegė per 20 minutų. Dirbtuvės savinkas tvirtina, kad merginos, išgirdusios alarmą, manė, kad tai vėl busiąs lavinimas, kaip greitai pabėgti nuo ugnies, todėl ir nesiskubinusios bėgti laukan. Tuo tarpu ugnis apėmė visus trepus ir užkirto kelią laukan. Vienos sudėgė viduje, kitos šoko žemyn ant akmens šalygatvių ir užsimušė. Apie 30 tapo sužeista. Buvo tai dieną.

Generolas užmuštas.

Rašytojas Arture Gomez nušovė mirtinai San Salvadoro mieste, Salvadoro respublikoje, gen. Abrahamą Perdomą, kurs buvo vadovu kariškosios partijos. Perdoma dalyvavo perniai Nikaraguos revoliucijoje.

Prof. Reinsch pasiuntiniu Kynuose.

Prez. Wilson paskyrė Wisconsino univers. profesorių P. S. Reinsch'ą Amerikos pasiuntiniu Kynuose. Prof. Reinsch yra žinovas Tolimųjų Rytų reikalų. Jo raštai apie tuos daiktus yra išversti į japonų, kyniečių, ispanų ir vokiečių kalbas. Jis yra gimęs Milwaukee'je 1869 m. ir mokinosi Berline, Ryme ir Paryžiuje.

INDIJA.

Indijos mahometonai, išgirdę, kad valstijos pareikalavo, kad turkai atiduotų atgal Adrianopolį bulgarams, pradėjo kelti tokį protestą, kad Anglijos vyriausybė dabar bijosi pirmutinė pasiulyti kitoms viešpatijoms priversti Turkiją apleisti Adrianopolį.

AUSTRIJA.

Šį rudenį ims kariumenėn 50,000 vyrų daugiau, ne kaip kitais metais. Šitokią atmainą pagimdė Vokietijos dauginimas savo kariumenės.

VOKIETIJA.

Berlino universiteto studentai priėmė su dideliu trukšmu Harvardo universiteto prezidentą. Ženklas tai, jog vokiečiai nori sugyventi gražiai su Dėde Samu.

FRANCIJA

Žemesnysis bustas nutarė 376 balsai prieš 199, jog visi sveiki vaikinai, susilaukę 20 metų, turi eiti tarnauti kariumenėje.

ANGLIJA.

Statistikos skaitlinės rodo, jog Anglijoje gimimai eina mažyn ir mažyn. Bet ir mirimų perniai nebuvo tiek daug, kiek kitais metais.

Pirmieji moteris teisėjai nuteisė moterį.

East St. Louis turėjo pirmą sykį 12 prisiekdintųjų moterių teisėjų (jury). Joms reikėjo teisti kokią tai Thomas'ienę, kuri buvo skundžiama, kad neduoda ramybės savo kaimynei. "Jury" nuteisė Thomas'ienę užmokėti 5 dol. pabaudos ir kaštus.

Straikas pasibaigs.

Po ilgų bandymų galų gale pasisekė suvesti kruvon kompaniją ir United Mine Workers Cabin creek angliakasyklose West Virginijoje. Tkima, kad abidvi pusi susitaikys, ir ilgas ir kruvinas straikas bus užbaigtas.

MEKSIKO.

Į Washington'ą jau atvažiavo pasiuntinys Henry Lane Wilson ir pradėjo tarybas su Bryan'u ir prez. Wilson'u. Pasiuntnys yra priešingas komisijai, kurį ketina tyrinėti vidujinį Meksikos stovį (prez Wilson buvo paskyręs W. B. Hale ir R. Delvalle, kad važiuotų į Meksiko ir prisižiurėtų arčiau dalykų stoviui). Jis pasakęs, kad Maderai laiką Washingtone žmones, kad skelbtų netikras žinias apie Meksiko. Maištas esąs tiktai vienoje Sonoroje, kur yra organizuota valdžia. Visur kitur esą tik banditai. Carranza, taip vadinamų konstitucionalistų vadas, leidžia savo kareiviams plėšti ir tokiu budu daro iš jų banditus.

Moteris dirbs tiktai 54 val. Pennsylvanijoje.

Gub. Tener pasirašė po įstatymu, draudžiančiu dirbti Pennsylvanijos dirbtuvėse daugiau, kaip 54 valan. savaitėje. Neturinčios 21 metų moteris negalės dirbti dirbtuvėje visą naktį.

Paskandino karės laivą iš oro.

Didelė naujiena buvo, kuomet Meksikos maištininkai paskandino laivą "Tampico" Guayamos uoste. Lakunas Didier Masson aplėkė uostą tris sykius, kol pataikė su bomba karės laivui. Šita žinia atėjo iš Nogalės, Ariz.

Wilson nori nuramint Meksiko.

Nori suardyti Trustą.

ANTVYSKUPIS PRIEŠINASI KRIMINALISTŲ-STERILIZACIJAI.

Wilson nori nuraminti Meksiko.

Prez. Wilson turi ypatingus planus, kuriais tikisi sugrąžinti romybę nelaimingoje Meksikoje. Jis nenori pripažinti Huertos prezidentu, bet siulija Huertai ir jo priešininkui Carranzai, kad apšauktų visuotinius rinkimus. Katras jųjų bus išrinktas teisingu budu, tas ir liks prezidentu. Suv. Valstijų komisoriai pridabos, kad rinkimai butų teisingi. Su ta misija ir siunčiamas yra į Meksiko naujas Amerikos ambasadorius John E. Lamb.

Nori suardyti trustą.

Teisybės ministeris McReynolds užvedė bylą prieš American Telephone and Telegraph Co. (Bell'o telefono trustą), kurią kaltina, kad išpirko mažesnes kompanijas Oregone, Washingtone, Montanoje ir Idahoje ir įvedė monopolį, peržengdama tokiu budu Sherman'o prieštrustinį įstatymą. McReynolds nori suardyti trustą.

Milicija malšina straikierius.

Vario kasyklose, augštesniame Michigane, straikuoja 15,000 darbininkų. Aną dieną Calumete, Mich., 300 straikierių, pasiėmę akmenų, pagalių ir dalbų, užpuolė ties šaftu No. 2 Conglomerate ant šerifo padėjėjų ir atėmė nuo jų žvaigždes. Pasidrąsinę tokia pergale, jie nuėjo į Hecla. šaftą ir nusagstė žvaigždes nuo šerifo padėjėjų. Tuomet šerifas Crune pareikalavo nuo gubernatoriaus kareivių. Gub. Ferris pasiuntė 2400 milicijos su kavalerija ir dviem armatom.

Keturi užmušti riaušėse.

Wake Forest'e, Cabin creek apygardoje, West Virginijoje, ištiko kova tarp straikuojančių angliakasių ir sargų. Keturi žmonės tapo užmušti. Toji apygarda pasižymėjo dideliu kraujo praliejimu straiko metų. Ten nėra ramybės nuo balandžio 1911 m.

Reikalauja $500,000 atlyginimo nuo dienraščio.

Amerikos fabrikantų sąjunga (National Association of Manufacturers) apskundė per savo advokatą A. P. Nevin'ą Philadelphijos dienraštį "North American" už sąjungos tariamąjį apšmeižimą. Reikalauja nuo dienraščio atlyginimo sumoje 500,000 dol. Nevin pasakė, jog netrukus sąjunga apskųs ir daugiau dienraščių, einančių įvairiuose miestuose.

Antvyskupis priešinasi kriminalistų sterilizacijai.

Wisconsino legislatura nutarė daryti nevaisingais epipletikus ir kitokius kriminalistus ligonius. Antvyskupis Messmer yra priešingas tam nutarimui, sakydamas, jog valstija neturi teisės prie atskirų žmonių kuno, kurs yra duotas Sutvertojo. Valstija, jei nori apsisaugoti nuo naujų kriminalistų, gali uždrausti epileptikams etc vesti moteris.

Ambasadorius Wilson kaltinamas.

Užsienių reikalų ministeris Bryan pavedė senato komisijai Meksikos ambasadoriaus Wilson'o veikalą. Ambasadorius kaltinamas, kad naudojosi paskutiniais sumišimais Meksikoje savo asmeniškai naudai. Tiesą gi kalbant, Bryan yra piktas, kad Wilson perdaug išsiplepėjo dienraščių reporteriams ir parodė savo priešingumą dabartinės administracijos politikai Meksikoje. Paskutinių metų suirutėje vieni tik prancuzų kapitalistai nustojo apie $250,000,000 turto Meksikoje. Amerikiečių nuostolių nei apskaityti negalima.

Nebus straiko ant geležinkelių.

Rytų geležinkeliai susitaikė su savo 82,000 darbininkų. Viskas pavesta trečiųjų teismui. Teisėjais bus po du vyru iš kiekvienos pusės. Darbininkai reikalavo 20 nuoš. algos pakėlimo.

Vedrines sužeistas.

Garsus prancuzų lakunas Jules Vedrenes tapo sunkiai sužeistas ties Bordeaux, Francijoje, kuomet sprogo motoras jo lakstytuve.

Lekcija ir Evangelija

DVYLIKTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — II. Kor. III, 4—9. Broliai: Turime Dievuje tokią viltį per Kristų: Ne kad butumime išgalinčiais ką nors dumoti patįs iš savęs, kaipo iš savęs, bet musų išgalėjimas yra iš Dievo. Kursai ir padarė mus patogiais tarnais Naujojo Įstatymo ne: raide*), bet Dvasia, nes raidė užmuša, o Dvasia atgaivina. O jei tarnavimas išreikštas mirties raide, ant akmenų buvo šlovėje, taip kad Izraeliaus sunųs negalėjo žiurėti į Mozės veidą, dėlei jo skaistumo, kuris išnyksta. Kaip gi nadaugiaus bus šlovėje tarnavimas Dvasios? Nes jei tarnavimas prapulties turi šlovę, toli daugiaus gausingą turi šlovę tarnavimas teisybei.

Evangelija. — Luk. X. 23—37. — Anuomet tarė Jezus mokiniams: Palaimintos akįs, kurios regi, ką jųs regite. Nes sakau jums, kad daug pranašų ir karalių geidė regėti, ką jųs regite, o neregėjo: ir girdėti, ką jųs girdite, o negirdėjo. Ir šit kažinkuris vikrus įstatyme atsistojo, gundydamas jį, o tardamas: Mokytojau, ką daręs įgysių aš amžiną gyvenimą? O jis tarė jam: kas yra parašyta įstatyme, kaip skaitai? O jis atsakydamas, tarė: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo iš visos tavo širdies, ir iš visos tavo sielos, ir iš visos tavo galės, ir iš visos tavo minties, o tavo artimą kaipo patį save. Ir tarė jam: Gerai atsakei: taip daryk ir gyvęsi. O jis, norėdamas pats nusiteisinti, tarė Jezui: O kas-gi yra mano artimas? Ir išklausęs Jezus tarė: Nekuris žmogus ėjo iš Jeruzolimos Jerikon ir susitiko su galvažudžiais, kurie tat apiplėšė jį ir sužeidę nuėjo, palikę pusgyvį. Ir tikos, kad kažinkoks kunigas ėjo tuo pačiu keliu, o pamatęs jį, praėjo. Taipos ir Levita, budamas pagal vietos, ir regėdamas jį, praėjo. O važinėdamas kažin-koks Samaritonas, priėjo šalip jo: ir pamatęs jį, yra pakrutintas mielaširdyste. O prisiartinęs, aprišo jam žaizdas, užpylęs alyvos ir vyno. O pasodinęs jį ant savo galvijo, vedė gaspadon ir rupinuos juo. O ant rytojaus išėmė du skatiku, ir padavė ukininkui, ir tarė: Rupinkis juo, o kąnors išleisi daugiau, aš pagrįžęs atiduosiu tau. Kurs iš šitų trijų rodos tau artimu anam kurs sutiko su galvažudžiais? O jis tarė, kurs susimylėjo ant jo. Ir tarė jam Jezus: Eik-gi, ir tu daryk taipos.

*) Ne raide — netikrai suprastą ir paimtą be dvasios.

PAMATINĖS DORYBĖS.

Tarpe daugelio morališkųjų ar doriškųjų dorybių yra keturios svarbiausios, kurias vadiname kardinališkomis arba pamatinėmis dorybėmis, todėl, kad šių keturių prisilaiko visos kitos tos rųšies dorybės.

Keturios pamatinės dorybės yra šios: Išmanymas, Teisingumas, Tvirtumas ir Susiturėjimas.

Išmanymas yra tai dorybė, kuri nurodo ir įsako ką mums reik daryti, idant kiekvienas iš musų darbų butų toks, kokio padorumas ir išmintintis reikalauja. Išmanymą vadiname dorybių vadovu: ištikro jis, kaipo vadžiomis, laiko valdžioje visas kitas ir todėl jis užima pirmąją vietą šių didžiųjų dorybių eilėje. Teisingas ir tikras Išmanymas yra tai Krikščioniškasis Išmanymas, kuris savo vadovais turi tikėjimą ir Evangelijos mokslą. Jis žmogų, visuose jo darbuose, veda prie paskutinio jo tikslo, tai yra, prie Dievo ir išganymo, kuris yra Dievuje, šios taisyklės prisilaikant: Ką tas ženklija (ką sveria) prie amžinasties palyginus.

Teisingumas, antroji iš didžiųjų dorybių, kuri palenkia mus atiduoti kiekvienam tą, kas jam priguli. Su teisingumu vienijasi religijos dorybė, prakilniausioji iš morališkųjų dorybių, nes jos tikslu yra atidavimas Dievui prigulinčios Jam garbės.

Tvirtumo dorybė yra ta, kuri duoda mums drąsą stoti į karę su pavojais ir pakelti darbus, kuriuos susitinkame pildydami priedermes, proto ir tikėjimo ant musų uždėtas, ar tai link Dievo, artymo, ar savęs pačių. Kankintinio mislis yra augščiausias tvirtumo dorybės darbas.

Susiturėjimas, ketvirtoji iš didžiųjų dorybių, kuri priverčia sulaikyti kuno pageidimus ir prisilaikančiai naudoties tais dalykais, kurie jausmams patinka. Jo taisykla, tai ne kuno pageidimai, bet tikri musų prigimimo reikalavimai, kurie šaukiasi to, kas butinai reikalinga prie gyvenimo užlaikymo. Butinai reikalingi daiktai apima taip-pat tą, kas yra padora ir naudinga, bet ne tą, kas yra pervirš. Šalip didžiųjų dorybių yra da kitos morališkosios dorybės ypatingai pagirtinos ir mums pageidautinos: dievotumas, paklusnumas, malonumas, čystata, prisimarinimas, atgaila, dėkingumas ir ištesėjimas.

Tankiai, broliai, musų Viešp. melskime visų Jo Švč. Širdies dorybių. Gaivinkime savyje didelį jųjų troškimą; alkime ir troškime įgyti visus šventybės ir teisybės iždus. Taip juos pelnysime sulyg žodžių: Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, nes jie bus prisotinti. **S.**

"DRAUGAS"
geriausias laikraštis
Užsirašyk Jį!

Katalikiškos Žinios

Kun. K. Vasiliausko primicijos. Liepos 20 d., Worcester'yje, šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje buvo iškilmingos primicijos naujai įšventinto kunigo Konstanto Vasiliausko. Iškilmėje dalyvavo šv. Vardo Jezaus vyrų draugija ir moterių draugijos šv. Onos ir Marijos vaikelių. Diakonu buvo kun. Pr. Meškauskas, susubdiakonu kl. Aug. Petraitis, archidiakonu kun. J. J. Jakaitis. Po mišių buvo pietųs be svaiginamų gėrimų. Naujas kunigas liks prie kun. Jakaičio. Jis išvažiavo jau į Lietuvą.

Kun. Vas. baigė Seinų seminariją. Atvažiavęs į Ameriką, dirbo "Draugo", o paskui "Katalико" redakcijoje. Perniai ištisus metus išbuvo Grand seminarijoje Montrealiuje, Kanadoje.

Ilgiausių metų naujam darbininkui Kristaus vynuogyne!

Iš Londono. Nedėlioje, liepos 6 d. buvo laikytas parapijos bertaininis susirinkimas. Žmonių susirinko nemažas skaitlius, dalyvavo ir pats vietinis klebonas K. Matulaitis. Prieš svarstant parapijos reikalaus, susirinkus visuomenė pasilinksmino, pašoko, o kiti ištraukė po kelis kaušus rudžio. Po pasilinksminimo prasidėjo parapijos reikalų svarstymas. Pirmiausiai kunigas K. Matulaitis, peršaukė visus pavardėmis — tuos, kurie aukojo bažnyčios naudai. Paminėjo ir kiek kurio buvo aukota. Tas aukas rinko pats klebonas vaikščiodamas per lietuvių grinčias. Suaukota viso 70 svarų sterlingų suvirš. Daktaro V. Martišiaus auka buvo žymiasia: jis paaukojo 6 svarus. Po to tapo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas ir prasidėjo išdavimas apyskaitos. Per šį bertainį metų buvo įplaukų parapijos kason apie šimtą ir devynias dešimts svarų sterlingų, o išlaidos buvo didesnės; parapijos kasoje, rodos, yra tik bene 10 svarų. Bet skolų ir-gi jau yra nemenkai atmokėta. Turiu pridurt, jog parapijos kasoj kapitalas tol negalės užsilaikyti kol bus skolų. Apyskaita visų tapo priimta. Toliaus iš parapijonų buvo ir naujų įnešimų kas dėl kolektorių, nes kaikurie parapijonai šaltai moka mokesčius. Buvo įnešta, kad kas kreipsis pas kleboną kokiais reikalais, turės parodyti klebonui kolektos knygutes. Šitas įnešimas tapo priimtas. Nekurie įnešimai tapo atmesta ar taip praskambėjo pro ausis. Galop kun. Matulaitis pasiskundė parapijai, kad jis iš savo algos yra daug prikišęs parapijai, ir apie tai parapija nieko nežinanti, o už savo gerą, dar girdįs iš parapijonų ir nesmagumų. Mat, yra tarp musiškių ir tokių, kurie nemoka savo liežuvio prikąst. Klebonas, sako, turįs skolų ir nuo šio laiko žiurėsiąs savo skolų išmokėjimo, dėlto prie parapijos iš savo algos pinigų daugiau nepridėsiąs: klebonas priminė, kad jis nesibuvina Londone ir lyg prasitarė, kad norįs kokiam laikui apleist Londoną, kur pragyvenęs apie 8 metus. Bet tikrai apie išvažiavimą nepasakė, tik priminė, kad be kunigo nepaliksiąs. Susirinkimas ramiai pasibaigė.

Kalnavertis.

Iš Liet. Mokslo Dr-jos.

VII-SIS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komiteto praėjusiųjų 1912 m. darbavimosi apyskaita.

1. **Draugijos Komitetas (Valdyba). Liet. Mokslo Draugijos** metai skaitomi nuo birželio 1 d. vienų metų lig birželio 1 dienos kitų metų, arba nuo vieno lig kito visuotinio susirinkimo.

Draugijos darbavimosi susideda iš darbavimosi Mokslo Dr-jos Komiteto ir įvairių Mokslo Dr-jos komisijų, kurių kiekviena yra apsirinkusi sau skirtiną darbą. Šioje apyskaitoje yra kalbama tik apie paties Komiteto darbavimosi.

Šiais metais Komitete buvo: d-ras J. Basanavičius—pirmininkas, d-ras Jurg. Šlapelis ir Juoz. Kairiūkštis — pirmininko draugai, d-ras A. Vileišis — kasininkas, A. Smetona — knyginininkas, J. Vileišis — sekretorius ir trįs Komiteto nariai pavaduotojai: M. Biržiška, Z. Žemaitis ir Kun. P. Kemešis.

Praėjusiais metais Komitetas padarė 18 posėdžių, kuriuose buvo svarstomi visi artimiausieji Dr-jos reikalai.

2. **Draugijos nariai.** Praėjusių M. Dr-jos metų pradžioje buvo 565 nariai, tarp jų 9 — pagarbos, 10 narių Korespondentų, 5 nariai bendradarbiai ir 2 nariu labdariu Tais metais iki šio Visuot. Susirinkimo įstojo į Draugiją ir užsimokėjo nario mokesnį 14 žm.

Nario mokesnį užsimokėjo: 4 nariai po 10 rub., 1 n. 9 rub., 2 nar. po 6 rub., 28 n. po 5. r., 2 n. po 4 r., 58 nar. po 3 rub. Tat užsimokėjusų yra tiktai 103 nariai. Be to yra 98 nariai, kurie už 1911 —1912 metus yra įmokėję tik įstojamąjį mokesnį po 2 rub., o už šiuos metus nieko nėra įmokėję; yra. 115 narių nieko nemokėjusių už 2-jus metus ir 3 nariai nieko nemokėję už3-jus metus. Taip tat iš Draugijos turės išeiti 216 narių, jei tuojau neįmokės nario mokesnio.

Del tų priežasčių šiais metais Draugija gavo nario mokesnių 1091 rub., tat mažiau kaip pernai 200 rub., ir mažiau kaip buvo laukiama 409 rubliais.

3. **Draugijos įstaigos.** Didžiausis Komiteto rūpesnis buvo ir yra išlaikyti, sutvarkyti ir padidinti Dr-jos įstaigas: knygyną, muziejų ir archivą.

Knygynas. Praėjusiais metais knygynas padidėjo 990 veikalais 1262 tomuose, gautais iš įvairių žmonių, draugijų, redakcijų ir t.t., kurių vardai buvo skelbiami laikraščiuose, Didžiausių Dr-jos labdariu buvo prof. E. Volteris, kurs paaukojo Dr-jos knygynui veikalus 255 tomuose ir laikraščio "Lietuvos" leidėjas A. Alšauskis iš Cikagos, kurs dovanojo visas savo išleistas 144 knygas 155 tomuose. Buvo daug ir kitų davusių Dr-jos knygynui žymių aukų knygomis, kurių čia nepaminėsime, bet kurių vardai buvo perskaityti Visuotiniajam Susirinkimui.

Be to, knygynas gaudavo mainais už "Lietuvių Tautą" iš 25 mokslo įstaigų jų leidinius ir 26 lietuvių laikrščius. Draugijos knygynu naudojosi 26 žmonės, kurie buvo namon pasiemę 262 knygi, neskaitant kelių šimtų knygų, kuriomis skaitytojai naudojosi pačiame knygyne.

Archyvas, ypač folkloro skyrius žymiai padidėjo, gavus iš "Aušrinės" redakcijos daug medžiagos. Tame skyriuje dabar jau yra daugiau, kaip 7,000 dainų ir daugybė pasakų. Labai svarbus yra S. Daukanto pasakų rinkinys: Pasakos Massių, surašytos 1835 metuose apigardose Kretių, Palangos Gundenes. Tą rankrašti M. lo Dr-jai padovanojo prof. J. Jablonskis. Šios pasakos bus paskelbtos Liet. Tautoje.

Praėjusiais metais atsirado žmonių, kurie apsiėmė archivo medžiagą spaudon rengti: kun. J. Tumas tvarko burtų, Untulis — patarlių rinkinį. Gaila tik, truksta pinigų tai brangiai lietuvių tautos turtų medžiagai patvirtinti. Archivas šiais metais padidėjo kun. Vienažinskio laiškais, taippat d-ro Sauerveino, vyk. A. Baranauskio rankraščiais ir korespondencija su prof. Weberiu, Geitleriu ir k.

Archivų naudojosi 10 žmonių.

Muziejaus rinkiniai padidėjo ypač pirktaisiais VI liet. dailės parodoje daiktais (juostos žiurstai ir t.t.)

Draugijai paaukojo kunigš. Jonas Gediminas Beržanskis 200 rub., 5 Dr-jos darbavimosi metams paminėti; arkivysk. Klinčinskis 50 rub., muz. rinkiniams padidinti gauta 32 r. 50 k. ir vadoveliams leisti 4 r. Už parduotas knygas surink 164 rubliai 61 kapeika; nuošimtis nuo kapitalo 232 rub. 55 kap. Pridėjus narių mokesnių 1091 r.37 k, viso labo į kasą inplaukė 1,775 r. 3 k. Prisilaikant sąmatos turėjo inplaukti 2,250 rub.

Išlaidos: Butui 541 r. 27 k., Liet. Tautos " leidimas ir siuntinėjimas 621 r. 7 k., knygyno rekalams 179 r. 44 k., archivo reikalams 90 r. 70 k., muziejui padidinti 73 r. 60 k., kancelerijos reikalams 64 r. 44 k., Dr-jos inventoriui 29 r. 5 k. Viso labo 1599 r. 57 k. Klasoje atliko 1775 r. 3 k. — 1599 r. 57 kp — 175 r. 46 k. Dabar Dr-jos kasoje yra 5067 r. 83 kap.

Plecius L. M. ir Dr-jų namams statyti. Draugijos Komitetas rupinosi gauti vyriausybės leidimą rinkti aukas namums statyti, bet ta rupesnis nepavyko. Vidaus reikalų ministerija atsakė, nebuvę dar papročio leisti tokiems reikalams rinkti aukas.

Komitetas jau užmokėjo visus pinigus už nupirktąjį 1911 m. spalių 5 d. plecių Plečius 1596 ketv. sieksnių didumo su visomis pirkimo išlaidomis kaštavo 17,600 r. 12 k. Tam reikalui komitetas laikinai paėmė iš fondo vadovėliams leisti 600 rub. Pirkimo aktas pabaigtas ir vyriausiojo notaro patvirtintas 1913 m. birželio 6 d.

6. Kiti komiteto darbai. Pernai rudenį A. Alšauskis iš Amerikos kreipėsi į d-rą Basanavičių ir prišė sutaisyti redakciją "Lietuvių Enciklopedijai" leisti. D-ras Basanavičius papasakojo apie tai kimitetai Buvo sušaukti keli žmonės pasitarti ir išrinkta tam tikra komisija, kuri turėjo susitarti su Alšauskiu del enciklopedijos leidimo.

II posėdis, birželio 11 (tąsa). Išrinkus ateinantiems metams valdybą, Mokslo Draugijos sekretorius J. Vileišis perskaitė Valdybos sustatytą 1913 — 1914 m. sąmatą.

Sąmata toki: Pajamų:

Narių mokesnių	1200 rub.
Už leidinius juos pardavus	250 "
% nuo kapitalo	200"
Aukų	250"
Išviso	1900"

Išlaidų.

Butas ir jo laikymas	500"
"Lietuvių Tautos" spd.	500"
Gonoraras rašytojams	100"
Kalbininkų ir kitų komisijų leidiniaus	100"
Bibliotekos reikalams	200"
Archivo reikalams	200"
Kancelerijos reikalams	100"
Pačto išlaidoms	75"
Nelauktoms išlaidoms	125"
Išviso	1900"

K. Grynėvičius pastebėjo, kad sąmatoje visai nėra paskirtų pinigų rinkti ir leisti folkloro t.t. ir pataria Vis. Susirinkimui paskirti tam reikalui kelis šimtus rublių. Pet. Kriaučiuno nuomone, reikėtų aprašyti visą archive esančią medžiagą, kad norintieji tyrinėti folklorą galėtų žinoti, kokia M. Dr-joje yra jo medžiagą.

M. Dr-jos pirmininkas paaiškino Grynevičiui ir Susirinkinui kad folkloro medžiagai išleisti reikią daug pinigų. Draugijos Valdyba (komitetas) praše pašalpos iš ministerijos, bet ši nedavė. Draugija savo pinigų ne daug teturi ir dėlto jai sunku yra imties leisti folkloro medžiagą. Valdyba vis tik jau pradėjo redaguoti patarles ir burtus, kuriuos per 2—3 metus manoma išleisti. Sunkesnio darbo atlikti, butent suredaguoti ir išleisti pasakas ir dainas, Dr-ja dabar dar neišgali. D-ras Grinevičius su tuo nesutinka. Jam baugu, kad Dr-ja nustotų užuojautos žmonėse, jei leis vieną tiktai "Liet. Tautą", turėdama liekių pinigų. Kun. Žilinskio nuomone, M. Dr-ja turėtų tik sutvarkyti ir apdirbti folkloro medžiagą, o išleistų ją jau privatiniai leidėjai, jis pats sutinka sutaisyti dainas. Trukstant tarmių žinovų, Bulota mano, jog reikia leisti taip, kaip dabar yra galima ir siulo paskirti tam reikalui 300 rublių. Reikalingiems pinigaius surinkti reikia išrinkti taus tiktų pinigus ? nigų komisiją, kuri rupintųsi tuo reikalu. J. Vileišis buvo pasiulęs paskirti dar 300 rub. S. Daukanto istorijos medžiagai išleiti, bet Vis. Susirinkimas priėmė tik d-ro Grynevičiaus ir adv. A. Bulotos pasiulymą ir paskyrė 300 rub. folkloro medžiagai leisti, o atsiradus reikalui, leido tam reikalui ir daugiau pinigų išleisti, lig 500 rub.

Pirmininkas pranešė, kad prof. Niemi leidžiąs dabar suomių kalba studiją, kurią jis norįs išleiti ir vokiečių kalba ir prašęs "Liet. M. Dd-jos" paskirti tam reikalui pinigų. Susirinkimas nesutiko.

Janulaitis priminė Susirinkimui, kad 1914 metais sukaks 50 metų po to, kaip S. Daukantas mirė ir pasiulė, kad M. D-ja kaip nors tą jubiliejų šventintų ir paminėtų. Reikėtų tat išleisti jo veikalus, arba jo biografijos medžiagą, arba pastatyti jam paminklą.

Pinigų yra apie 900 r. Matyti tai iš laikraščių skelbimų. Mokslo Draugija, kaip paaiškino d-ras Basanavičius, jokių pinigų paminklui neturi. Kun. Petrulis pradėjo, kad jis, peržiurinėdamas esančius prie "Vilties" fondus, tikrai radęs pinigų Daukanto paminklui statyti. Tie pinigai yra Vilniaus Bąnke. Susirinkimas Janulaičio pasiulymo daugiau nebesvarstė, o Daukanto jubiliejaus reikalais rupinties pavedė tam tikram D-to jubiliejaus komitetui. Vanagaitis priminė Susirinkimui, kad 1914 metais sukaks 100 m. kaip mirė garsus lietuvių dainius Duonelaitis. Reikėtų kelti ir tos sukaktuvės. Susirinkimas pasiulymus priėmė. Bulota nurodė jubiliejaus komitetui, kad reiktų išleisti abiejų garsių vyrų raštus pigia kaina.

Į jubiliejaus komitetą išrinkti kun. Žilinskis, d-ras Basanavičius, Janulaitis, S. Žemaitis ir A. Smetona. Tas pats komitetas kels ir Duonelaičio sukaktuves, tik Visuot. Susirinkimas, be pirmiaus išrinktųjų, išrinko dar du vyru į tą patį komitetą: Vanagaitį iš Prūsų Lietuvos ir Biržišką.

Janulaitis išmetinėja Valdybai, kam jį nesuradusi Daukanto rankraščių. Žinoma yra, kad D-to giminaičiai Kaunackiai visą D—to palikimą, visas knygas ir rankraščius atidavė Liet. M. Draugijai. Viskas yra surašyta kataloguose, iš kurių matyti, kad M. Dr-joje truksta 27 D-tui rašytų laiškų. Per Silvestravičių tie laiškai pakliuvę į nabašninko kun. Burbos ir kun. Miluko rankas. Buvo ginčų, kaip tų rankraščių ieškoti. Galų gale Susirinkimas įsakė Komitetui gauti nuo Kaunackių ingaliojimą ir gavus jį suieškoti Daukanto palikimą.

Visuot. Susirinkimas taip-pat įsakė Komitetui suieškoti vyk. Valančiaus "Atsiminimų" rankraštį, kurį Beremevičienė paaukojusi M. Draugijai sykiu su kai-kuriais kitais jo rankraščiais. "Atsiminimai" per kun. Tumą buvę pakliuvę į Žemalčių seminarijos biblioteką ar vyskupo kanceleriją, kaip pasakojo Janulaitis, ir iš tenkaž kur dingę.

III Posėdis. Perskaičius praėjusių dviejų posėdžių protokolą ir pataisius kai kuriuos jo nepilnumus, A. Bulota pasiulė išrinkti revizijos Komisiją ne vienai dienai Visuotinojo Susirinkimo metų, bet ištisiems metams, kad ta komisija galėtų kontroliuoti, kaip yra pildomi Visuotinųjų Susirinkimų nutarimai. Del to pasiulymo kilo ginčų. Pirmininkas paaiškino, kad siulomosios naujos revizijos komisijos pareigos bus priešingos D-jos įstatams. Taip-pat sako ir Janulaitis ir reikalauja Bulotos pasiulymą atmesti Kun. Olsauskis patarė, kad Visuotiniam Susirinkimui prasidedant butų skaitomas praėjusių metų Visuotinio Susirinkimo protokolas. Taip galėtų kontroliuoti komiteto darbavimosi pats Vis. Susirinkimas. Grynevičius pasiulė išrinkti geriau trįs ingaliotinius, kurie per metus kontroliotų Komiteto darbus ir metų galė savo pastebėjimus inteiktų teisėtai renkamai revizijos Komisijai. Susirinkimas Grynėvičiaus pasiulymą priėmė ir ingaliotiniais išrinko: Kairį, Č. Liandsbergį ir M. Slieževičių.

Revizijos Komisija perskaitė revizijos protokolą, kurį Susirinkimas patvirtino. Rev. Komisijai patarus, Visuot. Susirinkimas išreiškė padėką D-jos kasininkui d-rui A. Vileišiui už jo darbą ir gerą kasos knygų vedimą.

Pr. Mašiotas pasako nuomonę, jog negalimas yra daiktas, kad pats Draugijos pirmininkas pirmininkautų ir Visuotiniam Susirinkimui. Visuot. Susirinkimas priėmė Grynevičiaus pasiulymą ir išrinko pirmininkui draugą, kad jis pirmininkautų, kada yra svarstomi Komiteto atliekamieji administracijos darbai (Avižonies pasiulymas.) Pirmininko draugais išrinkti Grynevičius ir Spudulis.

Referatai. Pirmas referatą skaitė Janulaitis apie "Baudžiavos pradžią Lietuvoje". Jonas Yčas, atsakininėdamas referentui, išrodinėjo, kad baudžiava Lietuvoje prasidėjusi tik po Liublino unijos, o ne pirm jos, kaip sakė referentas.

M. Yčas skaitė: "Prie klausimo apie M. Draugijos namų statymą". Savo referate jis nurodė ingaunių pavyzdį, kurie stato sau tautos ir liaudies namus ne iš aukų, bet iš paju, sudarydami tam tikras pajininkų draugijas vieniems ar kitiems namams statyti. Prie to referato A. Bulota pridėjo daug plačių paaiškinimu, nes jis pats yra ilgą metą gyvenęs ingaunių žemėje, Reyelyje. Kaip referentas, taip ir kiti pataria ir Liet. Mokslo Draugijai imties pavyzdžio iš ingaunių. Reikią išrinkti Komisiją, kurį inkurtų tam tikrą draugiją M. Dr-jos namams statyti, nuo M. Dr-jos nepriklausomą. Liutkevičius pataria nesustoti rinkus aukų, ypač tarp lietuvių, išvažavusių kolonistais į svetimus kraštus. Bulota nurodo, jog reikia, kad musų tautiečiai gyvendami svetimuose kraštuose, žinotų aiškiai kur yra dedami jų pinigai, ir numanytų, kaip daug jie yra prisidėję. Susirinkimas pasiulymus ir patarimus priėmė. Į komisiją namams statyti ir surasti tam reikalui pinigų išrinkti: A. Vosylius, J. Smilgevičius, A. Bulota, Pr. Juodėlė, A. Morauskis, Pr. Mašiotas, M. Yčas, J. Mašiotas, kun. J. Žilinskis ir kun. K. Alšauskis.

IV Posėdis. Buvo skaitomi referatai. D-ras Damaševičius skaitė referatą: "Statistikos-ekonomijos sekcija prie L. M. Draugijos ir jos uždavinys". A. Prūsas skaitė: "Reikalingumas išpletoti finansų kredito įstaigas Lietuvoje". Toliau buvo A. Morauskio referatas: "Artimiausi ekonominio plėtojimosi uždaviniai Lietuvoje" kurį skaitė K. Sleževičius. Debatų del referatų tą dieną nebuvo, nes jau buvo vėlus laikas iojie buvo atidėti kitai dienai

V Posėdis. Referatai d-ro Griniaus "apie botaniškos organografijos lietuviškus vardus"; d-ro Matulaičio: "Anatomijis, fiziologijos bei chemijos lietuviškoji terminologija"; d-ro Bukonto: "Iš medicinos kazuistikos". Referatas specijalistams.

VI Posėdis. Visų-pirmą buvo šie referatai: kun. fil. d-ro J. Steponavičiaus: "Ekspedimentalės psichologijos santykiai su eksperimentale pėdagogika"; K. Skirmuntaitės, kurį išvertė ir perskaitė A Smetona: "Apie Adomą Miekevičiaus genealogiją"; ir kun. J. Žilinskio: "Apie gintaro vartojimą Europoje priešistoriniais laikais'. Ginčų buvo tik po pirmojo referato, kun. Steponavičiaus.

Susirinkimui baigianties, kun. Žilinskis pakėlė klausimą, kaip toliau rinkti aukas D-jos namams statyti. Jis primena, kad Amerikos lietuviai yra sujudę tar reikalui jau daug pinigų ir pataria pasakyti jiems padėkos žodį. Susirinkimas kun. Ž. pasiulymą priima. Toliau kun. Žilinskis, paaiškina, kokios nuomonės yra amerikiečiai apie aukų rinkimą: amerikiečiai esą nepatenkinti tuo, kad aukos yra renkamos iš darbininkų, o iš valstiečių labai maža. Jei valstiečiai negali aukoti pinigais, tai reikią nuo jų imti

daiktais ir priėmus parduoti—išrinkti du vyru ir siųsti juodu į Ameriką rinkti aukų. Susirinkimas kun. Žilinskio pasiulymą priėmė ir aukoms rinkti Amerikoje išrinko d-rą Basanavičių, kuriam davė teisę pasirinkti sau padėjėją. D-ras Basanavičius nurodė lietuvių atstovą Dūmoje M. Yčą. Buvo ginčų, kuriems pasibaigus, Susirinkimas antruojų delegatu į Ameriką patvirtino d-ro Basanavičius nurodytą atstovą M. Yčą.

D-ras Basanavičius padėkojo susirinkusiems D-jos nariams už suvažiavimą ir pasidarbavimą, "Rutai" už butą ir prašė inteligentų, ypač mokytojų, rinkti folkloro medžiagą: dainas pasakas, burtus patarles, priežodžius ir t.t.

Po viso 9 val. vakarą pirmininkas d-ras Basanavičius paskelbė, kad Visuotinis susirinkimas jau pabaigtas.

J. PELISSIER.

Žurnalistas, bendradarbis "Depeche de Toulouse", "L' Independance Belge" ir "Manchester Guardian", įsteigėjas ir sekretorius Tautų Sąjungos ir redaktorius "Annales des Nationalites".

J. GABRYS.

Profesorius "Ecole des Hautes Etudes Sociales" (Augštųjų visuomenės mokslų mokykla), Paryžiuje, įsteigėjas ir administraitorius Tautų Sąjungos, įsteigėjas ir redaktorius **"Annales des Nationalites".**

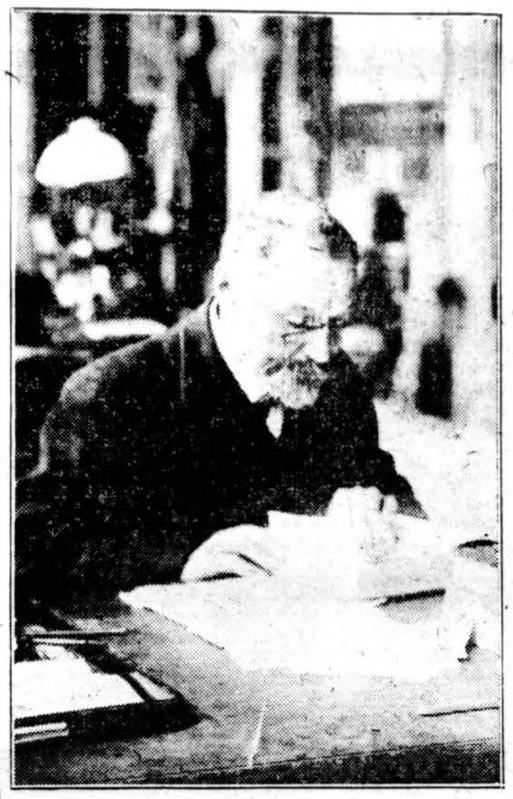

CH. SEIGNOBOS.

(Sorbonos profesorius), garsus istorijos profesorius Sorbonnoj Paryžiuje, vice-pirmininkas Tautų Sąjungos, didis lietuvių užtarėjas.

KORESPONDENCIJOS.

MAHANOY CITY, PA.

Žydas muša — žydas rėkia.

Šiuos žodžius: "žydas muša — žydas rėkia", galima dailiai pritaikinti prie musų parapijos didžiai gerbiamo pats save išsirinkusio komiteto. Tasai šviesusis komitetas, kun. Dargiui išvažiavus, ypatingu ir dar ikišiol negirdėtu budu pradėjo rupinties, vsai neprašyti, musų parapijos reikalais. Pirmutinis jųjų ir parapijai nuopelnas, (tik gerai klausykit), buvo išplėšti iš parapijos mokyklos, atsivedus su savim kalvį, spynas ir uždėti naujas, kad klebonas, turbut, negalėtų įeiti su žmonimis laikyti susirinkimų. — Antras darbas: užpulti ant pačios bažnyčios ir klebonijos, kaip buvo rašyta 29 "Draugo" numeryje, ir tenai manyta buvo ta pat padaryti, nes kalvį ir čion atsitempė, bet čia klebonas, pamatęs, pasistengė juos išvyti. — Ar tai nenuopelnas vėl, nors jiems tai nepasisekė?

Trečias prakilniausias — tai apskundimas kun. d-ro Pr. Augustaičio į teismą už tai, kad jis jiems neleido gaspadoriauti bažnyčioje. Bet ir teisme nieko negavo, nes klebonas su keliais vyrais nuvažiavęs viską atitaisė — kas jųjų buvo begėdiškai primeluota. — Ar ne žydas muša ir žydas rėkia?

Garbė ištikro p. S. su savo komitetu už taip prakilnius darbus! Atlyginkite jam už tai parapijonįs — tuštinkite jojo saliune išsijuosę alaus ir degtinės bertainius, nesigailėkite kruvin pra kaitu uždirbtų centų, mokėkit jam metinius parapijos mokesčius, nes, girdi, jau truksta jiems pinigų, o jis be abejonės nuveiks toliau dar prakilnesnių darbų!

Juokai juokais, bet gaila tų suklaidintų žmonių, kurie seka paskui vienas kitą, nežinodami kur juos veda. Parapijos reikalai didinasi, — reikia verkiant taisyti bažnyčią, kleboniją, pasirupinti mokyklai mokytojų, kad musų vaikai neliktų tokiais, kokių daug yra dabar — o jie vis lenda į skolas, kerpa nuo avinų jau paskutines vilnas ir neša į Pottsvillę advokatams — ir, ar tik advokatams? o gal dar ir kitiems tenka? kas žino? ar avinai susipras pareikalauti tikros apyskaitos? ir ar dar ilgai duosis save vedžioti už ragų? — Jau net maži vaikai šiandien juokiasi iš jų ir vartoja kaipo pagrąsinimą viens kitam p. S. išsireikimą: "nesimušk, važiuoju in džiodžių indžokšeno išimt", su kuriuo jis dar taip ilgai suvadžioja suaugusius žmones; jie dar vis tiki ir bliauja, bėgdami paskui, — o žadamojo " indžokšeno" kaip nėra, taip nėra.

Gaila tų žmonių! — susipras gal kada patįs, bet bus po laiko! Naujai paskirtas mums kun. dr. P. Augustaitis atėjo čion su jaunomis jiegomis pasidarbuoti musų parapijos labui, sužadinti žmonėse gilesnius tikėjimo jausmus, pastuméti toliau tautinį susipratimą, švietimą, bet parapijonįs tuoj pirmą dieną ant jojo užpuolė. Urbanui pasirodžius, neklausė, kas jis pervienas ir kas jį čion atsiuntė, — vyrai ir moters nešė kas ką turėjo, ir šiandien gėdisi prisipažinti buvę jojo pasekėjai, o vienok vis dar nesusipranta ir laukia kaožin kokio kito kunigo, nes tas, kur yra vyskupo siųstas, jiems vis negeras ir klausia jojo: "iš kur tu atsiradai? kas tave čion siuntė? mums tokio nereikia, kuris musų neklauso!" Laukite gal ateis jums naujas Urbonas, o mums katalikams, kurie pripažįstame ir pripažįsime visados savo vyskupą, kiekvienas kunigas, vyskupo šiųstas, mums bus geras ir męs su juo iki paskutinios kariausime už tikėjimą ir bažnyčią.

Pr. J.

NORWOOD, MASS.

Pašventinimas vėluvos ir Prakalbos.

Liepos 13 d. šių metų tapo iškilmingai pašventinta vietinės šv. Jurgio draugijos vėluva. Šventino kun. J. Krasnickas, Cambridge, Mass. klebonas apie 8:30 val. ryte. Kun. J. Krasnickas irgi yra valdiškai Jo Eminencijos, Bostono Kardinolo paskirtas laikinu klebonu Norwood'o lietuvių šv. Jurgio parapijos. Pašventinime vėluvos dalyvavo šv. Jurgio draugija ir vietinė Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios moterių ir merginų draugija in corpore ir su ženklais. Be to, tą dieną bažnyčioje buvo susirinkę daug daugiau žmonių, nekaip kitais nedėldieniais. Buvo ir lenkų draugija.

Toje pačioje vitoje apie 3:30 popietų Washington'o gatvėje Norwood'o lietuviams gerai žinomoje svetainėje prasidėjo prakalbos. Virš minėtos draugijos pirmininkas, p. V. Kudirka trumpai kalbėjo apie Norwood'o lietuvių istoriją. Nurodė aiškiai, kaip seniai čia lietuviai yra apsigyvenę, kaij jie pradžioje sutikime gyveno; dėlko tarpe jų buvo išsidalinimas į partijas. Girdi, "kaip tik socialistų kuopa atsirado Norwood'e, tuojau rados lietuvių tarpe dvi pusi, priešingi viena kitai. Nuo to tąi laiko Norwood'o lietuvių tarpe gavo pradžią partijos, kurios dar ir šiandien tebegyvuoja." Baigdamas savo kalbą, pristatė vietinį šv. Cecilijos chorą, kurs uždainavo "Lietuva Tėvynė musų etc." Nors dar choras tebėra jaunutis ir neseniai pradėjęs lavinties, vienok savo užduotį atliko pusėtinai, galima pasakyti beveik gerai. Laike dainavimo šio hymno kiekvieno Norwood'o lietuvio akyse matėsi toks, lyg tartum džiaugsmas, kad jau ir mes norwoodiečiai galime išgirsti dainuojant savo tautiečius Norwood'e lietuviškas dainas.

Toliaus, po hymnui, kalbėjo kl. F. A. Vermanskas, auklėtinis šv. Jono seminarijos, Brighton, Mass., apie "Žmogaus Tikslą". Pirmiausiai nurodė, kad tikslas yra visuose gamtos daiktuose, kaip tai: negyvuose ir gyvuose kunuose; gyvuliuose bei žvėrysse ir žmoguje. Nurodė reikalingumą tikslo; ir pabaigoje, kad niekas be tikslo ne gyvena. Kalba buvo bešališka, galėjo patikti visiems. Tuojau po kalbai jis deklamavo eiles, nepaminėjo keno parašytos. Eiles buvo išmokęs gerai, pasakė gana jausmingai, tik truputį vietomis perilgai tęsė. Vienok, apskritai sprendžiant, viską atliko gana gerai.

Po to, p. V. Juška, Brockton'o vargonininkas, dainavo "Laivužį, pats akomponiavo. Jis savo gerai išlavintu, švelniu balsu tikrai užžavėjo visą publiką. Visi labai atidžiai klausėsi, nes dar pirmą kartą norwoodiečiai iš girdo p. V. Jušką dainuojant. Apie jį laikrašiuose nekartą buvo matę.

Toliaus kalbėjo kl. F. J. Juškaitis, aklėtinis šv. Jono seminarijos Brihgton, Mass., apie "Lietuvos atgijimą." Kalba buvo padalyta į tris dalis. Visu pirmu kalbėjo apie Lietuvos praeitį, tai yra kokia Lietuva buvo senovėje; toliaus apie Lietuvos dabartį, tai yra, imant šį dvidešimtą šimtmetį, kas Lietuvos atgijimo arba atgynimo dėlei yra nuveikta ir veikiama; kaip greit jos rašliava bei literatura yra išsiplėtojusi, jos draugijų gyvenimas ir kiti labdariški darbai veikiami Lietuvos atgimimo srityje. Paskiausiai apie Lietuvos ateitį, tai yra, kokia ateitis Lietuvos maždaug gali buti. Nurodė didžiausią svarbą ir reikalingumą lietuviškų mokyklų. Girdi, ant to labiausiai remiasi Lietuvos ateitis. Jeigu lietuviai įgys savas mokyklas, kaip žemesnes, taip ir augštesnes, tąsyk lietuviai ir Lietuva nepražus. Visus tuo, pajudintus klausimus gvildeno vispusiškai. Kalba buvo bešališka, visus petenkino, ar šiokių ar tokių pažiurų žmones.

Po kalbai dainavo šv. Cecilijos choras nepamenu kokią dainą. Šį kartą, irgi, pasisekė neblogai.

Toliaus antru kartu kl. F. J. Juškaitis kalbėjo apie draugijas apskritai; apie draugijų tikslą; ir apie naudą iš priderėjimo į draugijas. Išdėstymai buvo paremti faktais iš kasdieninio gyvenimo. Baigdamas ragino visus ir visas priderėti į draugijas ir buti veikiančiais nariais draugijose. Kalba padarė gerą įspudį.

Paskiausiai p. V. Juška dainavo "Kur bakužė samanota". Šį kartą irgi dainavo puikiai. Kad patiko visiems, liudijo garsus delnų plojimas ir priprašymas trečiu kartu išeiti dainuot.

Tuomi programas ir pasibaigė.

Apskritai imant, visi buvo vakaru patenkinti. Nors svetainė buvo ir nevisai maža, vienok buvo pilnos sėdynės ir dar stačių visuose pasieniuose stovėjo. Viso žmonių galėjo buti, gal netoli 600 asmenų. Draugijos šv. Jurgio ir Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios buvo su ženklais. Nors buvo biskelį ir šilta svetainėje, vienok visi išbuvo nuo pradžios iki galui. Negalima pamiršti nepagyrus publikos už ramų užsilaikymą, kaip prakalbose, taip ir dainuose.

Naujų narių prie šv. Jurgio draugijos prisirašė suviršum dvidešimts.

Dar dviejų dalykų negalima praleisti nepaminėjus. Kolekta padaryta viršminėtiems moksleiviams kalbėtojams. Tapo sukolektuota $7.58 ir buvo paduota į moksleivių rankas. Suaukuota vien jų asmeniškai naudai. Už tą auką tuojau po programai, buvo išreikšta vieno moksleivio, varde abiejų, giliausia padėka aukojusiems.

Antras dalykas vertas paminėjimo, tai rinkimas prenumeratų "Moksleiviui". Buvo pranešta, kad norintįs galės išsirašyti bile kokį gerą laikraštį: "Draugiją", "Draugą", "Moksleivį", "Lietuvą" ir kitus. Vienok ant tų ukvatninkų neatsirado. Rodos, tiktai dvylika asmenų, kurie užsirašė "Moksleivį". Už parėmimą moksleivių organo ėmėjams yra ištarta širdingiausia ačiū.

Buvęs Prakalbose.

SHENANDOAH, PA.

Čia įvyko sumanymas įkurti muzikališkai vokališką draugiją "Sietyną". Sumanymas beabejo pagirtinas, tuom labiau, kad draugijos tikslas yra gaivinti lietuvių dvasią dainomis, teatrais ir kitokiais dalykais, priderančiais į muzikos sritį. Tokiu tai puikiu ir prakilniu tikslu tapo sutvertas "Sietynas". Draugija visuomet laikys nuolatinį chorą; prie choro jau prisirašė apie 60 žmonių ir jau įgijo savo pianą. Lavinti chorą ir duoti pradžią "Sietynui" tapo pakviestas draugijos lėšomis garsus lietuvių kompozitorius Mikas Petrauskas. Bet kaip kiekvienas rimtas, realis sumanymas neapsieina be "boikoto", be kovos, taip ir šitam atvėjuje, vietiniai cicilikai apreiškė boikotą "Sietynui" Mat rimto kulturos darbo cicilikai visuomet baidosi ir nuo jo rupinasi prasišalinti! Bet yra vilties, kad, "Sietymas" kartą gimęs gyvuos, gaivindamas lietuvių dvasią dainomis, Beabejo Šenadorio lietuviai turi buti didei dėkingi musų kompozitoriui Mikui Petrauskui už jo pasišventimą ir darbą, nes neužilgo gerbiamas tautietis tikisi ant scenos pastatyti melodramą "Birutę" ir operetę "Malunininkas ir Kaminakrėtis" — savo paties veikalus. Tad linkima gerbiamam tautiečiui nenuilstamai darbuoties labui Šenadorio lietuvių ir atgaivinti jųjų tautinius jausmus!

Šapalas.

ROCKFORD, ILL.

Liepos 18, čia vietiniai socialistai buvo parengę prakalbas. Prakalbos — nėra naujiena, bet kadangi plakatuose išgarsino, kad kalbės "plačiai žinomas gabus ir įžymus kalbėtojas" — L. Pruseika ("Laisvės" redaktorius), todėl ir aš apie kalbėtoją truputį noriu pabriežti.

Nuėjome pažiurėti, ir pasiklausyti to "plačiai žinomo gabaus ir įžymaus kalbėtojo". Programos vedėjas truputį paaškinęs, pristatė kalbėtoją. Umu laiku pasirodė ant pagrindų jaunas vyrukas, kuris be jokio takto, pradėjo rėkti savo prakalbą su juokingomis grimasomis. Na, tai nesvarbu, bet svarbu ką kalbėjo. Manyta, kad gabus kalbėtojas ir dar laikraščio redaktorius atsižymės savo gabumais prakalboje nuo kitų kalbėtojų, bet apsirikta. Tiesa, religijos neužgavo, (pasisakė, kad stengėsi religijos niekuomet neužgauti, nes tai esą žmogaus privatinis reikalas, į kurį niekas neturįs teisės nosį kišti), bet visgi daug nesąmonių žmonėms pripasakojo. Kaip štai: "šiandien jau ir žvirbliai ant stogų supranta — čirškia apie socializmą". Ir vėl: "kun. Laukaitį į Dumą išrinko vien žandarai ir davatkos'. Toliaus: "Anais metais juodieji kunigai (suprask, Tumas su Olšausku) Amerikoje surinko tukstančius dolerių, o parvežę namon atidavė gaspadinėms".

Viršui paminėti žodžiai — žodžiai yra paties kalbėtojo pasakyti. Iš paminėtų žodžių skaitytojas supras ir nuspręs apie "įžymų" kalbėtoją, o "Laisvės" redaktorių. Aš šiuomi sykiu apie kalbėtoją daugiau nieko nekalbėsiu.

Daug sykių socialistus girdėjau aiškinant, kad socializmo mokslas gilus, ir todėl tik dauguma jo nesupranta; o "Laisvės" redaktorius pasakė, kad ir žvirbliai socializmą supranta... Prastas mokslas, jeigu ir žvirbliai gali jį suprasti...

Dagiliuks.

UNION CITY, CONN.

Pas mus naujienos šitokios.

Darbai iki šioliai ėjo gerai. Malleable Iron Works Co. dirba gerai 6 dienas savaitėje. Dabar stato vieną naują dirbtuvę. Joje dirbs ant langų kortinas. Guzikų dirbtuvėje dirba apie 50 žmonių. Lietuvių nemažai. Abiejuose miesteliuose: Union City ir Naugatuck yra beveik 175 šeimynos, o yra daug ir pavienių vyrų ir merginų. Merginos dirba daugiausiai dirbtuvėse, bet kitos gauna darbus pas turtingus žmones mieste. Lietuviai nepergeriausiai apsieina. Daugumas myli išsigerti ir linksmai pagyventi. Dabar iš musų miestelio daugumas važiuoja į Lietuvą.

P. B.

NAUGATUCK, CONN.

Pas mus darbai prastai eina. Beveik visą laiką dirba po 5 dienas savaitėje. Pavasaryje dirbtuvės stovėjo beveik 3 savaites, dabar sustos visam mėnesiui, o gal ir ilgesniam laikui. Pranešimo dar nėra, tai nežinia kaip ilgai, bet rugpiučio mėnesį stovės visą. Guminių apautuvų dirbtuvėse dirba prastai, o kitokių dirbtuvių taip, kaip ir nėra.

Viena guminė dirbtuvė šimet dirba gerai. Tai ta nestos. Jinai iš senų guminių apautuvų ir visokio seno gumo dirba naujus daiktus ir pristato į kitas gumo dirbtuves.

Lietuviai negražiai elgiasi ant Rubber ave., geria ir pakaušius daužosi. Neseniai moterišką vienam sporteliui sudavė per galvą, tai iš gėdos nubėgo ir policmoną pašaukė. Šis atėjęs išklausinėjo, pasijuokė ir išėjo.

P. B.

CAMDEN, N. J.

Laikr. "Lietuva" ne kartą atsitinka skaityti apie naujai susitvėrusią lietuvių parapiją Camden, N.J. Taip, No. 28 buvo pamiėta apie tą parapiją, jog ji kas kartą eina blogyn. Kokia priežastis to blogumo?

Tos parapijos komitetas labai keistai elgiasi. Susirinkę kolektas bažnyčioje ir supylę į savo kišen, po pamaldų nesasi namon, taip kad ir kunigas nežino, kiek buvo surinkta. Vienas to komiteto narys visai nepriguli į tą parapiją, nes nei vieno cento ligi šiol nedavė, bet atvirai girias, jog jam jokios bažnyčios nereikia, ir išjuokia, kada kas ką aukoja tam reikalui. Kas labiau erzina parapiją, tai, jog komitetas birželio 27, įsilaužė per sklepą į bažnyčią ir pradėjo gaspadoriauti savotiškai. Visa parapija, išskiriant kelis "frantus", jieško budo nusikratyti to komiteto narių. Reikia atminti, jog joks parapijos mitingas to komiteto nerinko, bet jie patįs tarp savęs vienas kitą išrinko.

Viešai bemaž visa parapija šaukia, kad jeigu negalima bus permainyti komiteto, tai visai atsimes nuo parapijos.

Taipogi nemažai kenkia tai parapijai ir tai, jog lietuviai, turėdami savo tautos kunigą, dar ant savo sprando turi airį kunigą.

Vietiniam kunigui, tarnaujančiam penktą mėnesį prie tos bažnyčios, nei parapija, nei airio globa nieko nemokėjo. Iš to taipogi visokie nemalonumai darosi tarp kunigo ir parapijos. Tos yra svarbiausios priežastįs, dėlko ta naujai susitvėrusi parapija eina blogyn.

Katalikas.

MAHANOY CITY, PA.

Liepos 20 dieną musų lietuvių parapijos bažnytinis choras, uolaus ir gabaus vargonininko A. Sodeikos vedamas, turėjo pikninką. Tuojau po pamaldų pasisamdė du vežimu, nuvažiavo į E. M. Junction pasilinksminti ir pakkvėpuoti tyru ir sveiku miško oru. Po pietų atvažiavo ir musų klebonas kun. dr. Pr. Augustaitis. Miške ant tyro oro, gražioj vietoj musų bažnytinis choras pilnomis krutinėmis ir sužadintais tautiškais jausmai traukė musų taip visų branginamas daineles. Pertraukomis musų klebonas pasakė keletą neilgokų prakalbų. Pirmiausiai atkreipė atydą į giedojimą, kaipo į vieną dailės šaką, žadindamas giesmininkus, kad jie suprastų visą giedojimo svarbą, kuriuo ne tik atiduodama Dievui garbė, bet kelia kievieno žmogaus dvasią augštyn ir auklena prakilnesnius jojo jausmus. Antroj prakalboj, paėmęs mintį iš vienos ką tik padainuotos tautiškos dainos, prirodinėjo tautiško pagrindo svarbą kiekviename dailės veikale ir dėlto męs turime branginti musų tautos patrijotiškas dainas. Čia ypatingu budu akcentavo, kad lietuviai, kuriems Lietuvoje buvo uždrausta dainuoti patriotiškas dainas, per tai jąs ten brangino ir slapta dainuodavo, čia už tai, kad niekas negina, tai netik ką nedainuoja, bet visai net stengiasi kaip ir, rodos jas užmiršti. Be to dar nebuvo užmiršti ir tautos žaislai. Kleb. su mumis apie porą valandų paviešiejęs, nuvažiavo atgal namon, palikęs jau mus vienus toliau linksminties. Gaila tik labai, kad nevisi giesmininkai dalyvavo. Tokiuose pasilinksminimuose žmogus atsilsi, atgyja, o ypatingai šiame atsitikime buvo galima ir kuo nors pasinaudoti.

Gaila labai, kad musų parapijos jaunuomenė, sumišus parapijai, linksta juo labiau prie blogo, negu prie gero. Jie klauso saliuninininkų, per dienas ir naktis buizija pragaro gėrimus, neša į smuklę sunkiai uždirbtus pinigus, duodasi save vesti už nosies kiekvienam, kuris duos degtinės ir už tai dar užsimokės. Saliuno valdytojas tai jojo profesorius, jis jam aklai tiki, dedasi giliai į širdį jojo didelės išminties žodžius ir už tai jam brangiai moka. Saliunas—tai jam praktikos gyvenimo mokykla, jis čion išmok sta, ko ikišiol dar buvo negirdėjęs. Saliunas galutinai tai jojo ir pražutis — retas saliuno lankytojo ir vaikas užbaigė žmoniškai savo dienas, jeigu į laiką nesusiprato, o visi pražudė savo pačią ir vaikus. Ir kur-gi nelankys jaunuomenė, jeigu vaikų tėvai, seni žmonės jiems duoda tokį gražų pamokinimą. Gero žmogaus patarimo, o ypatingai kunigo — tai ne užsimink! Kada Tėvas Kazimieras per misijas išrodinėjo gėrimo pragaištingumą, barė tuos, kurie nugirdo žmones, sukilo prieš jįjį saliuninkai, bėgo prie miesto gavos ir meldė, kad jį suareštintų! Ar girdėjai, pasaulyj tokius stebuklus?!. Nenori tikėti? Netikėčiau ir aš, jeigu to visko bučiau nematęs ir negirdėjęs!!

Laikas jau, rodos, butų susiprasti! bet kada męs susiprasime?!

Į vietą saliunų lankymų norėdami pasilinksminti ar negalėtų padaryti dailių pikininkų, kuriuose galėtų apsieiti visai be svaiginančių gėrimų, galėtų sutverti jaunuomenės ratelius dodorintis ir švieštis. Bet kur tau!

M. N.

Athol, Mass. Buvo čia neseniai bertaininis susirinkimas šv. Onos draugijos. Sąnarių suėjo mažai — gal dėlto, kad buvo šilta. Buvo peržiurėtos knygos, rasta neviską tvarkoje — bet tai bus pataisyta. Nutarta laikyti prakalbas ir deklamacijas, bet draugija nežinia dėlko jų vis dar nesurengia. Sako, kad laukia kunigo atvažiuojant. Aš patarčiau laikyti jas tuojau, nelaukiant kunigo.

Lietuvos Duktė.

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
[THE FRIEND]
Published Every Thursday
Lith. R. C. Priests' Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611
All Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigus už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus, visada reikia siųsti šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL 1913

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS

Iš kur atsirado gyvybė?

Vienas musiškių neva "mokslo" raštų kompilatorius—pavadinkime jį skambiomis raidėmis S. M. — sulipdė ilgą pasaką vardu: "Žmogaus Išsivystymas", kurioje nupiešė gyvų daiktų istoriją nuo, atsiprašant, amebos iki žmogui. Išvedęs ilgoje ir nuobodžioje pasakoje žmogų iš slaptingos 'amebos', ans lipdytojas susi griebė, kad nepasakė, iš kur atsirado anoji žmonijos pranokėja — ameba. Todėl pradėjo lipdyti antrą pasaką apie pirmutinės gyvybės atsiradimą.

Įdomu ir mums sužinoti, iš kur atsirado ant žemės pirmutinė gyvybė.

Tikrieji mokslo vyrai sako, jog gyvybė negalėjo atsirasti pati iš savęs arba iš negyvų daiktų. Jie mus užtikrina, jog reikėjo, kad gyvybę padarytų kas norints, ją sutvertų.

Bet toks klausimo išrišimas labai nepatinka musų S. M-ui. Jo nuomone, tvėrimas gyvybės iš nieko — tai tik pasaka, kuriai gali tikėti vien vaikai arba, atsiprašant, davatkos. Si M-as tokiai "pasakai" netiki. Jis užveda kitokią pasaką, kuriai, matyt, pats šventai tiki ir nori prikalbinti neatsargius skaitytojus, kad ir jie šventai įtikėtų.

Na, žinoma, laisvam laisvė, o išganytam rojus — jei pasinaudosime kito lipdytojo (pavadinkime jį taip-pat skambiomis raidėmis K. A.) numylėtu sakiniu. Kas nenori tikėti mokslo vyrų išvedžiojimams, tas gali tikėti ir p. S. M-o pasakai. Jau toks netikęs sutvėrimas tas žmogus: jeigu netiki tiesai, tai tiki pasakai.

Su gyvybės atsiradimu ant žemės yra ištiesų didelis keblumas. Kad ant žemės yra gyvi daiktai — tai mato netik vaikai ir davatkos, bet ir visi žmonės. Ir vėl, Pasteur'o ir kitokių mokslininkų tardymai parodė, jog joks gyvas daiktas negali atsirasti iš negyvų daiktų arba negyvas daiktas nei iš šio nei iš to pasidaryti gyvu. Kitaip tariant, tapo pripažinta, jog kiekvienas gyvas daiktas yra išėjęs iš kito gyvo daikto, ir jog nėra vieno gyvo daikto, kurs butų buvęs padarytas dirbtinai budu. Tiesa, paskutiniu laiku d-ras Jacques Loeb gyrėsi, buk galėjęs užveisti ko kią tai varlę be 'tėvo', o kitastas daktaras (Shaeffer jo vardas) išpranašavo, buk netrukus galima busią gaminti gyvus daiktus iš negyvų, tečiau reikia pripažinti, jog tie daiktai tebestovi ne faktuose, bet... pasigyrimuose ir pranašavimuose — o apie tokius dalykus pavelyta kiekvienam žmogui daugiau, kaip abejoti. Reikia gerai įsidėmėti John'o Ruskin'o žodžius: "Mokslo daiktuose nekalbėk nesužinojęs' (In science you must not speak before you know).

Taigi yra viena didelė tiesa, kurios niekas negina, jog — kiekvienas gyvas daiktas yra išėjęs iš kito gyvo daikto. Bet jeigu visi gyvi daiktai turi ir visados turėjo pradžią kituose gyvuose daiktuose, tai iš kur atsirado tie pirmutiniai gyviai, iš kurių turi pradžią visa gyvija?

Didelis tai klausimas — tokiam žmogui, kurs nenori pripažinti Dievo.

Bedievis netiki į Dievą, bet tiki, kad žemė prieš kažinkiek milionų metų buvo sutirpusi — daugiau dar, buvusi gazų kamuoliu, kuriame be abejo jokia gyvybė negalėjo užsilikti. Kuomet žemė atšalo, apsidengė pluta ir pasidarė tokia, kad ant jos buvo galima gyventi augalams ir gyviams—jokių gyvybės gemalų ant jos negalėjo buti, nes viskas buvo jau išdegę.

Taigi, kaip ir iš kur atsirado pirmutinė gyvybė ant žemės?

Matėmė augščiau, jog patį iš savęs arba kaip norint išnetyčių jinai neatsirado. Tai iš kur gi jinai?

Buvo "galvočių", kurie skelbė, buk gyvybė tapusi atnešta nuo kitų planetų (argi ant kitų planetų gyvybė nebutų "išdegusi"?) — bet ką padaryti su tuo faktu, kad meteoritai, krįzdami ant žemės, išdegino visą gyvybę, kokia galėjo rasties ant jų, kuomet jie buvo dar toli-toli nuo žemės. O juk tie tiktai meteoritai, ar aerolitai ar kitaip, kaip pavadinsime tuos klajunus, kurie nukrinta ant musų žemelės ir kuriuos lietuviai vadina "aitvarais', tegalėjo atnešti gyvybę ant musų planetos.

Ar šiaip ar taip imsi — vis dėlto neišrišo kėblaus klausimo, iš kur gyvybė atsirado ant žemės.

Visokie S. M-ai gali rašyti nuobodžias pasakas apie visokias teorijas — bet faktas pasiliks faktu, jog visi gyvi daiktai — taip lygiai, kaip ir negyvi — buvo sutverti be galo tobulos Esybės, kuri ir šiandien valdo savo sutvėrimus sau žinomais keliais.

Tų tai kelių ištyrimas ir sužinojimas yra tikrasis mokslo tikslas.

Tikras mokslininkas nepriešginiauja Sutvertojui ir nebando Jo kelių ardyti arba užginti. Jis tik juos tyrinėja, bando Sutvertojo paslaptis susekti.

Profanas lipdytojas ar kitaip pavadinsime tą drąsuolį, kurs mėgina apkloti savo vaidintuvės šiukšlėmis Apveizdos kelius, visados šokinės prieš Sutvertoją, užgins net Jo buvimą.

Žmogus katalikas tokiu "šokinėtoju" neprivalo rupinties. "Šokinėtojų" buvo visados. Juos kitados vadindavo kvailiais. Tokiu vardu jie bus žinomi ir ateityje.

Dievas sutvėrė pirmutinę gyvybę. Iš Dievo jinai turi pradžią.

VALIO MOKSLO DRAUGIJOS DELEGATAI!

Nei viena tauta negali apsieiti be savųjų **Tautos Namų.**

Tautos Namuose yra užlaikomos tautos brangenybės: senovės liekanos, dokumentai, literaturos ir dailės tvėryba ir tt. ir tt. Tautos Namai — tai muziejus, knygynas, archivas, dailės galerija, teatras, žodžiu, visa tat, ką kiekviena tauta daugiausiai brangina. Tautos Namuose gali matyti, kuo kokia tauta yra turtinga, kuo skiriasi nuo kitų tautų, ką yra nuveikusi ir ką tebeveik įvairiuose kulturos srityse.

Tauta be tokių namų yra arba apmirusi, arba nesupratusi arba... neturi kuo pasirodyti.

Lietuviai ligišiol Tautos Namų neturi.

Bet lietuviai be tokių Namų negali apsieiti ir neapsieis.

Tokiems Namams jau yra renkamos aukos ne nuo šios dienos. Valdiškai tie namai vadinasi **Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Namai.**

Tiems Namams jau surinkta apie 17,000 rub., už kuriuos nupirkta didelis plecius Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Bet patiems namams statyti nėra nei skatiko.

O tie Namai yra butinai reikalingi. Jie yra reikalingi **tuojau nieko neatidėliojant.**

Jų pastatymas sieks gal daugiau, kaip 100,00 rub.

Tuos pinigus privalo sumesti visa tauta.

Pasakėme:**privalo,** nes pasiteisinimams čia negali buti vietos. Aukoti L. M. ir D. Namams yra kiekvieno lietuvio **priedermė.**

Štai Amerikon atvyko rinkti aukų tiems Namams Lietuvių Mokslo Draugijos įgaliotiniai, kurių vardai yra žinomi visiems lietuviams: musų tautos atgijimo tėvas d-ras Jonas Basanavičius ir Dumos atstovas Martynas Yčas.

Jie klabins Amerikos lietuvių tautinę sąžinę.

Klabinti musų tautinę sąžinę yra ta-pat, ką priminti **priedermę,** apie kurią buvo parašyta keliomis eilėmis augščiau.

Turėkime drąsybės pasakyti apie save nuogą tiesą — jog neatlikinėjome ligšiol savo priedermės, jog nerėmėme Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Namų, kaipo privalėme remti, jog savo apsileidimu **privertėme** gerbiamą musų Nestorių Basanavičių ir jo kelionės draugą trankyties pas mus ir **ubagauti** tarp musų. . .

Tas **ubagavimas** bus beldimas į musų tautinę sąžinę.

Bet ar beldimas išduos apčiuopiamų vaisių?

. . . . . .

Ten, Vilniuje, gali suputi brangus musų tautos dokumetoi skryniose, gali surudyti kur pakampiuose brangios iškasenos, gali pražuti surinktas didžiausiu rupesčiu tautos turtas. Mokslo ir Dailės Draugijos turi daug daiktų, kuriais įdomautų visas pasaulis — bet nėra jų kur parodyti.

. . . . . .

Kad visos tos musų tautos brangenybės galėtų išvysti šviesą tinkamoje sau vietoje, kad galėtų pasirodyti pasauliui visoje savo grožybėje — tam atvažiavo į Ameriką d-ras Basanavičius ir M. Yčas.

Musų visuomenė priims brangius svečius ištiestomis rankomis. Apie tai neabejojame. Bet atsiras ir išgamų, kurie pavadins juoc "juodašimčiais" arba kitokiais žeminančiais vardais. Bus tai tik **išgamos,** daugiau niekas.

Išgamų balso visuomenė neklausys. Dovanai rėks visokie **raudonieji,** kad neduotų gerbiamiems delegatams aukų. Visuomenė pasakys:

Valio Mokslo Draugijos Delegatai!

Aukos pilsis gausiai iš visų pusių.

Girtybė privedė prie kartuvių.

Šiomis dienomis Pottsvillės (Pennsylvanijoje) teismas pasmerkė mirtin 3 lietuvius. Vienas jųjų J. Sušinskas, parašė pas mus laišką, kuriame meldė nuo musų šiokių tokių knygelių pa siskaityti. Laiškas labai gailingas; negalime susilaikyti nepadavę jo bent dalies. Štai ką tarp kitko rašo pasmerktasis pakarti jaunikaitis:

"Esu nuteistas numirti. Esu kaltinamas už žmogaus nužudymą ir neužilgo jau pabaigsiu savo liudnas ir vargingas dienas ant kartuvių. Neturių susimylėjimo iš niekur, nei jokios pagelbos negaliu gauti. iš nieko. Esu visų apleistas ir paniekintas. Niekas neturi pasigailėjimo manęs vargdienio belaisvio. Visi užmiršo mane vargšą, neturiu tėvelio nei motinėlės — nėra kam išpirkti manęs iš nelaisvės. Dvidešimti metelių pagyvenau šiame pasaulyje ir per didelį gėrimą gavau proto sumaišymą. Apkaltino mane už žmogžudį, o aš pats nežinau, ką buvau padaręs, girtas budamas ir proto nustojęs. Bet jau dabar pagelbos nėra. Jau turiu apleisti šį pasaulį be laiko ir eiti į šaltą žemelę. Niekas jau manęs neišgelbės iš tos baisiausios nelaimės. Tur but nėra šiame sviete nelaimingesnio žmogaus už mane vargingą kalinį, laukiantį mirties ant kartuvių..."

Liudna istorija. Jaunikaitis, 20 metų amžiaus, virto girtuokliu ir, girtas budamas, užmušė žmogų, — ir už tatai pabaigs savo jaunas dienas ant kartuvių.

Girtybė jį ten nuvedė.

Ar reikia geresnio pavyzdžio, rodančio, kaip tai didžiausiu Amerikos lietuvių prakeikimu yra svaigalai?

Lietuvi, susiprask! Pasibaisėk Sušinsko likimu! Buk blaivas!

Svečiai iš Lietuvos.

Liepos 30 d. į Chicago atvyko gerbiamieji Mokslo Draugijos atstovai: d-ras J. Basanavičius ir Martynas Yčas. Pirmutines prakalbas jie laikys Visų Šventų parapijos svetainėje, 10806 Wabash ave., Roseland'e. Po to laikys prakalbas kitose miesto dalyse. Kelionės ir prakalbų programą paskelbsime kitame numeryje. Šiuo tarpu galime pažymėti tik tiek, kad Chicagos lietuviai priėmė laukiamus svečius išskėstomis rankomis ir nesigailės aukų Mokslo ir Dailės Namams.

Valio svečiai iš Lietuvos!

Trupinėliai.

Lietuvių Mokslo Draugijos kasoje yra gyvais pinigais 5067 r. 83 kap. Perniai į kasą įplaukė 1,775 r. 3 k., bet turėjo įplaukti 2,250 r.

Plecius Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Namams jau nupirktas ir užmokėtas pilnai. Užima jis 159 ketv. sieksnių. Atsiėjo jis 17,600 rub. 12 kap. Pinigų nepritekus, komitetas paėmė laikinai iš fondo vadovėliams leisti 600 rub.

L. M. Draugija nutarė kelti kitais metais du jubilieju: 50 metų sukatuves S. Daukanto mirties ir 100 m. sukaktuves K. Donelaičio mirimo. Jubiliejaus komitetan be kitų išrinktas ir kun. J. Žilinskas.

Iš pranešimų apie Mokslo Draugijos susirinkimą matyti, kad jame daug šnekėjo kun. Žilinskas. Taip ir reikia. Kun. Ž. buvo vienatinis amerikietis susirinkime.

Vienas socialistų laikraštis vadina biblijos nupasakojimus... pasakomis, nevertomis tikėti. Bet kad prisieina jam aiškinti, kas yra elektrika, prisipažįsta, kad ne tik jis, bet ir **niekas** to nežino. Ar nebus tik elektrika, atsiprašant, pasaka mažiems vaikams nubovyti?

Bostono neregiai prisiėmė ant savęs net juodveidžių vardą, bet tatai nieko negelbėjo: neregiais jie pasiliko, kaip buvo. Jie vis dar tebesiulija 1000 dol. tam, kurs parodys jiems Dievą, dangų ir kitus daiktus, kurių jie niekad neregės, išskyrus, žinoma, pragarą. Brooklyno laikraštis tvirtina, kad jie ano siulijamo tukstančio dol. visai nei neturi.

O. Kastas Augustinavičius vis tebejieško, kaip čia išsisukti iš nemaloonaus padėjimo, kuriame atsirado nuo valandos, kuomet visai be jokio reikalo užkabino 'Draugą'. Įsikarščiavęs, jis mėgina ir sau ir savo draugams įkalbėti, buk tai "Draugas" atsiradęs nemaloniame padėjime. Pažįstame tokius drąsius ponelius... už tvoros!

Užsimink bedieviui apie jo tamsybę — tuojau išgirsi niurnėjimą: už ką vadini mane... juodveidžiu nigeriu?

"L. U." raštininkas sako, kad viduramžių mokyklos reikalavusios "gilinimosi" į senąjį mokslą, ir tas buvęs mokyčiausias, kurs mokslo patvirtinimui privesdavęs daugiausiai ištraukų iš Bažnyčios Tėvų raštų. Susimildami! ar ne taip daro ir šių laikų "mokslas? Argi ir dabar nėra laikomas mokyčiausiu toks žmogus, kurs moka privesti daugiausiai vardų visokių Darwin'ų, Spencer'ių, Renan'ų, Haeckel'ių, Huxley'ų, Morgan'ų ir legiono kitų mokslo... tėvų?

Amerikon atvažiavo daktaras J. Basanavičius ir M. Yčas. Rinks jie aukų Lietuvių Mokslo ir Dailės Namams Vilniuje. Vyručiai! nesigailėkime centelių ir... doleriukų

Lietuvių Mokslo ir Dailės bus tikri Tautos Namai. Kiekvienas lietuvis privalo įmuryti į juos ir savo plytelę. Kas tai padarys, bus tikras tautietis. Viena plytelė nebrangi. Nagi, murykime po plytelę!

Svarbus ir reikalingi yra tautai "Saulės" arba "Žiburio" namai — reikia padėti juos pastatyti. Bet daug svarbesni visai tautai yra Tautos Namai — ir daug daugiau reikia padėti juos pastatyti.

Kuomet socialistas arba bedievis liepia neklausyti valdžios, visados turi omenyje svetimą valdžią. Bet Dievuliau! jeigu valdžia tenka į socialistų arba bedievių rankas — saugokis! Pavyzdžiui — Portugalijos valdžia.

Bedievis nėra prasivardžiavimo žodis. Daugelis musiškių bedievių nori, kad juos velyk vadinti ateistais. Bet graikų ateistas yra lygiai ta-pat, ką ir musų bedievis — ir atliktas kriukis!

KO VERTAS LAIKRAŠTIS, KURIS NEMATO SAVO KONTRADIKCIJŲ?

Ar nori, kad nurodyčiau laikraštį, kurs nemato savo kontradikcijų? Štai "Lietuvių Žurnalas" p. 12 No. 7, 1913, pripažįsta Kristų skelbus ramybę, meilę ir sutikimą ir sykiu tvirtina Jo visai nebuvus — mat, Jezus "esąs tiktai pasakiškas vardas". Apie Kristų negalima, esą, nieko ištirti, nes "Bažnyčia draudžianti visokius išjieškojimus daryti". Tečiau, pats "Žurnalas" stengiasi Kristaus net istoriją užginti. Jei kas drįsta užginti istoriją, tas užsidirba sau vietą bepročių namuose, daugiaus nieko. Kas kuomet girdėjo, kad žmonės taip sukvailiotų, kad nuo pasakos vardų metus skaitliuotų. Visos civilizuotos tautos skaitliuoja metus nuo kokio svarbaus atsitikimo istorijoje, bet jokiu labu ne nuo mytų! Jeigu kas pasidrąsintų išsireikšti, buk Napoleono istorija neyra tikra, vien mytas arba pasaka, žmonių pramanyta, ar neužsipelnytų bepročio vardo? Jeigu "Žurnalas" taip kvailioja viename dalyke, kuris yra užvis svarbiausias ir išejna su tokiais išsireiškimais, tai kituose visuose dalykuose jis neverta nei paminėti. Nevien Bažnyčia, bet visos pasaulinės valdžios draudžia raštpalaikius skaityti. Kiekvienas protingas žmogus negirs panašių raštpalaikių!

Kristaus Tarnas.

REDAKCIJA 'ANNALES DES NATIONALITES' PRANEŠA:

Atsižvelgiant į tai, jog ateina kasdien daug užklausimų abonamento sąlygų ir pavienių No. kainos, tai turime garbę pranešti, jog metinė laikraščio kaina 12 fr. — (2 dol. 50 centų.), pavienio gi No. 2 fr. 25 c. su prisiuntimu 2 fr. 65 cent. t. y. 50 centų.

Visi gi tie, ką aukavę perniai ar užperniai **Lietuvių Informacijos Biurui** ne mažiau 50 centų, gali gauti dykai No. 5—6, pašvęsta lietuviams, latviams, su įžengiamaisiais p.p. Seignobos Meillet straipsniais, tie, ką yra aukavę 3 dol. ir daugiau, galės gauti visus No. No. išėjusius nuo šių metų pradžios, tie gi, ką yra aukavę mažiau, gali gauti laikraštį primokėdami skirtumą.

Kreipties šiuo adresu: Annales des Nationalites 41, Bd. des Batignolles, Paris, France.

L. I. B.

P. S. Visi kiti gali gauti pavienius laikraščio numerius arba užsisakyti redakcijose "Draugo", "Lietuvos" ir "Vienybės Lietuvninkų".

LATVIŲ DĖKINGUMAS.

Visuotinam Latvių Mokslo Draugijos susirinkime Rygoje, liepos 2 d., vienu balsu likosi nutarta išreikšti dėkingumą **'Annales des Nationalites:** 1) tapo pasiųsta telegrama šio turinio: **"Išklausiusi teisingus ir malonius žodžius, kuriuos teikėsi pašvęsti musų tautai profesoriai Seignobos ir Meillet laikraštyję "Annales des Nationalites" Latvių Mokslo Draugija skaitliuje 500 asmenų, išreiškia jiems vienu balsu kuodidžiausią savo padėką".**

2) Latvių Mokslo Draugija išrinko p. p. **Seignobos'ą ir Meillet'ą** garbės nariais, o p. **Gabrį** nariu korespondentu.

Gaila, kad musiškė Mokslo Draugija nieku neišreiškė tiems garbingiems vyrams, besirupinantiems pakėlimu musų tautos garbės, jokios padėkos.

P. B.

J. G. Miliauskas.

Lietuvių Kolonizacija Amerikoje

REFERATAS SKAITYTAS III-me A. L. R. K. FEDERACIJOS KONGRESE, PITTSBURGE, 26 BIRŽ. 1913 M.

(Pabaiga)

Lietjvių kaimynai vokiečiai ir žuvėdai, nemokantįs kitų amatų, kaip tik žemę dirbti, jau iš seno laiko suprato minėto amato vertę, juo žsiima, gyvena pasiturinčiai ir sulig prirodymais agrikulturos departamento Suvienytų Valstijų, yra tobuliausiais šios šalies ukininkais. Gyvena jie savarankiškai, nereikalauja daboti darbo valandų pradžiai ir pabaigai.

Vėlesniai kiek pajuto, kad žemės dirbimas yra pelningas šioj šalyj žydai ir suvienytomis spėkomis įkurė net savo koloniją Wisconsin'o valstijoje.

Prirodymui, kad žemės dirbimas yra pelningas amatas ir net pelningesnis už kitus, mėginsiu paduot žinias, semtas iš apyskaitų, padarytų agrikulturos departamento Suvienytų valstijų. Yra prirodoma agrikulturos departamento, kad kiekvienas gerai iždirbtas akras žemės gali duot vaisių, užtektinai išmaitinimui 10 asmenų; kad gerai prižiurėta praščiausia žemė neša pigiai 60 nuošimtį už įdėtus pinigus, tik reikia mokyties, kaip ją iždirbti taip, kad ant mažai žemės duag vaisiaus gaut. Autentiškos agrikulturos departamento žinios prirodo, kad mažesnis geriau prižiurimas ukis duoda daugiau pelno, negu didelis, ir kaip pavyzdžiui: ukis susidedanti iš trijų akrų žemės. Pennsylvanijos Valstijoje ties New Cumberland 1905 metais davė pelno $1309.00 apmokėjus visus išlaidžius.

Pasirodo, kad ir mažas, susidedantis vos iš trijų akrų ukis, duoda daugiau pelno, pusantro tiek, ką paprastas darbininkas uždirba dirbtuvėje. Pridėjus sveikatos apsaugojimą, gyvenant ukyje, pasirodys, kad dirbtuvių darbininkai nesilygina ukininkui-žemdirbiui, nei uždarbiu, nei savarankiškumu.

Retkarčiais ir lietuviai griebiasi ukininkavimo Suvienytose Valstijose, bet tai daroma tik mažumas. Patyrimai išėjusių į ukį rodo, kad jie nemano daugiau grįžti dirbtuvėn, nes nuo jų praslinko bedarbių, badavimo šmėklos, ir jie jau jaučiasi žmonėmis patįs sau.

Tečiau diduma lietuvių to nemato. Agentai taiposgi mėgina kolonizuoti lietuvius, bet sunku patikėt, kad jų darbas butų pasekmingas.

Agentai paprastai varo kolonizacijos darbą savo pačių naudai, parduodami ukius, lietuvius išskirsto tarpe svetimų jiems žmonių, iš ko išeina neparankus ukininkavimas, nes norint apgyvendint lietuvį, reikia pažinti jo budą. Lietuviai turi įpročius gyvent ne toli vienas nuo kito, bet tarp savųjų; jems reikalinga bažnyčia, mokykla ir tt., ko, tarp svetimųjų budami, jie ne gali turėt. Ir ar tik ne minėtos priežastįs ir stabdo lietuvius nuo ukininkavimo?

Kad nusisektų kolonizacija, reikia, kad kolonizavimo darbu užsiimtų pasitikima bendrovė, kuri rupintųsi nevien pardavimu ukio lietuviams, bet drauge prigelbėjimu ir lavininmu ukininkavime.

Minėta draugija turėtų apsipirkti plotus žemės ir ant jos kolonizuot lietuvius taip, kad butų galima ukį įgyt lengvomis sąlygomis; turėtų gelbėt kolonistams ukio vedime, įkurime jiems reikalingų įstaigų, rupinties išstatyt jų prekes į mugę, žodžiu sakant, buti kolonistams pagelboje visame. Tuosyk tik galima tikėties gerų kolonizacijos vaisių. Taigi tikėdamas, kad Lietuvių Rymo Katalikų Federacija turi viršminėtas kvalifikacijas, aš jai ir patarčiau užsiimti kolonizacijos klausimu. Federacija šiame Kongrese turėtų paskirt komisiją iš įvarių lietuvių apgyventų miestų, suorganizavimui kolonizacijos bendrovės, po Federacijos protekcija.

Minėta bendrovė, susitarus su Federacija, galėtų aprinkt tinkamą vietą lietuviškos kolonizacijos įkurimui.

Užsiėmus Federacijai, bei pritarus kolonizacijai, rasįs žmonėse užsitikėjimas ir rasis burys norinčių apsigyvent ukyje ir užsiimt žemės dirbimu.

Kun. A. Kaupa.

Lietuviu Mokyklos Amerikoje.

(REFERATAS SKAITYTAS III-ame R. K. KONGRESE, PITTSBURGE, PA., BIRŽ. 25, 1913.)

Rodosi, niekas negali ginčyties už tiesą, kad vienas svarbiausiųjų žmonijos uždavinių yra atsakomas jaunųjų kartų auginimas. Jei vaikų aiginimas eina geru keliu — laiminga ta šeimyna, tauta, šalis! Bet kur vaikų auginimas yra apleistas arba vedamas blogais keliais — ten matysime nupuolimą, ištvirkimą, suirutę ir pražutį. Suaugusieji ir seniai nuolatos miršta, jų vietą užima jaunieji —tie, ką dar taip neseniai buvo vaikais, piemenimis. Dėja, jeigu tie jaunieji, užėmę senųjų vietas, griaus savo tėvų palikimus, aikvos tai, ką yra paveldėję nuo senesnių gentkarčių, ir tuo pačiu laikų nieko naują gyvenimam nėneš!

Gerbiamieji delegatai! Vaikų auginimas, priaugančiųjų gentkarčių lavininmas yra daug svarbesnis daiktas, nekaip kam gali rodyties. Kiekvienam žmogui privalo rupėti, kad tie vaikai, kuriuos matome linksmai bėgiojančius gatvėse ir kurie vėliaus ar ankščiau paims musų vietą, išaugtų sveikais, dorais, naudingais vyrais ir moterimis — kad nei vienas jųjų neišeitų tinginiu, sukčium, vagim, paleistuviu, girtuokliu arba kitokiu kokiu nors nenaudėliu.

O kad tokiais jie neišaugtų, reikia juos atsakomai išauginti.

Auginimo tikslu, gerbiamieji, yra įšmokyti priaugančias kartas taip, kad visa visuomenė butų sveika, dora, gera, — vadinasi, kad tie žmonės, kurie ateis po musų galvai, butų ir apšviestesni ir doresni ir laimingesni, nekaip męs esame.

Klysta tie, kuriems rodosi, buk vaikų auginimas arba mokinimas tėra vien išmokinimas skaityti, rašyti ir kitokių daiktų, kurie remiasį vien proto lavinimu ir kurie prasideda ir baigiasi vien galvos laužymu.

Jaunuomenės auginimas arba — kaip tai paprastai sakome — **mokslas** yra prirengimas priaugančių kartų gyveniman. Reikia čia gerai įsidėmėti tuos žodžius: **prirengimas gyveniman.** Pridurkime daugiau — pasakykime, jog mokslas yra **prirengimas prie visiško gyvenimo.** Kitaip tariant, nuo gerai išauginto ir atsakomai išmokyto žmogaus laukiame, kad jis butų **visiškas**, taip sakant, **tobulas** visuomenės narys. Laiminga toji visuomenė, kurios visi nariai yra geri, dori, teisingi žmonės ir gyvena pilnu, **visišku** gyvenimu!

Trumpame referate sunku išpasakoti visokius mažmožius. Taigi tegul užtenka kelių praktingų nuromų apie musų, Amerikos lietuvių, vaikų auginimą.

(Pabaiga bus)

A. L. R. K. Federacijos Reikalai.

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. FEDERACIJOS III KONGRESO, LAIKYTO PITTSBURGE Bir. 25 ir 26 d., 1913 m., PROTOKOLAS.

Pirma Kongreso diena.

Birželio 25 ir 26 d., 1913 m. Pittsburge, Pa., ačiu tulų tautiečių pasidarbavimui, tapo sušauktas trečias iš eilės Amerikos L. R. K. Federacijos Kongresas.

Birželio 25 d., 9 val ryte Kongreso atstovai, pilni vilties su linksmai veidais, susirinko į dailią, erdvę šv. Kazimiero lietuvių bažnyčią, kame su asista iškilmingai liko atlaikytos didžiai gerbiamojo kun. J. Kaulakio, Federacijos prezidento, šv. Mišios, pritariant graudulingiems vargonų balsams ir p. Grajausko vedamamjam chorui, giestant, keturiais balsais iškilmei pritaikintas nemirtino Mocarto kompozicijas. Šv. Mišių klausė be specialiai atvykusiųjų kongresan atstovų dar namažas vietos žmonių burys.

Po šv. Mišių didžiai gerb. kun. Pr. Serafinas prabilo iš sakyklos į atstovus keliatą karštų žodžių. Skatino lietuvius katalikus savo tikėjimą rodyti ne tiek žodžiais, kiek darbu, kiek gyvu pavyzdžiu, kas ligišiol yra pas daugelį musų tautiečių nepraktikuojama. Pamokslas tęsėsi 12½ min.

Pasistiprinę dvasiniu penu ir apleidę bažnyčią, atstovai ėmė sparčiai rinkties Birmingham Turner salėn, kuri randasi truputį paėjus nuo lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios, ant Jane st., tarp 17 ir 17 gatvių...

I. Posėdis.

10:30 a. m. jau visi atstovai ir diktokas vietos lietuvių inteligentų bei inteligenčių burelis nekantriai laukė pirmojo Kongreso posėdžio pradėjimo...

Laikrodžiui rodant 10:45 a. m. visi užima savo sėdines, o vietos klebonas, gerb. kun. J. Sutkaitis keliais žodžiais širdingai pasveikina atvykusius Kongresan atstovus ir perskaito Jo Malonybės vyskupo Regis Conevin'o laišką su geriausiais velyjimais Kongresui naudingo pasidarbavimo Bažnyčiai ir Tėvynei.

Perskaičius Jo Malonybės vyskupo R. Canevin'o laišką, didžiai gerb. kun. J. Kaulakis formaliai atidaro pirmąjį Kongreso posėdį, atkalbėdamas su susirinkusiais trumpą maldelę ir nuosekliai paaiškina Kongreso tikslą. Atstovai atydžiai klausosi. Kongreso tikslu yra, apkalbėti netik apskritus Amerikos lietuvių katalikų reikalus, bet ir išrasti budus apsaugojimui jaunosios kartos nuo demoralizacijos bei ištautėjimo. — Daug, daug yra dalykų, kuriuos Kongresas pagal išgalės turi apsvarstyti!

Po to atsibuna mandatų priėmimas. Atstovų, kurių mandatai pripažinti teisėtais, yra 48, kunigų 10, viso 58.

Legaliais atstovais yra šie:

1. Motiejus Navickas iš Scranton, Pa., nuo šv. Jurgio Karalienės Draugijos.
2. Jurgis Brazaitis iš Cleveland, O., — šv. Jurgio parapijos.
3. Ant. Danelevičius iš Pittsburgh, Pa.,*) — — nežinome ką atstovauja. — **Sekretoriai.**
4. Jonas Amrozaitis iš Pittsurgh, Pa., Didž. L. Vytauto dr.
5. Petras Lapelis iš Orchard Lake, Mich., — "Moksleiyio" Redaktorius ir A. L. R. K. Moksleivių Susiv..
6. Konstantas Vaišnoras iš Pittsburgh, Pa., — šv. Jona draugijos.
7. Ant. Palupis iš Pittsburgh, Pa., — šv. Povilo draugijos.
8. Petras Pilitauskas iš Chicago, Ill. — šv. Stanislovo, šv. Vincento, šv. Juozapo, Vytauto kareivių draugijų ir šv. Kryžiaus parapijos.
9. J. B. Miskevičia iš Pittsburgh, Pa., Sald. Širdies Jezaus draugijos.
10. Vincas Batvynis iš Charleroi, Pa., — šv. Juozapo dr-jos.
11. D-ras A. L. Graičiunas iš Chicago, Ill., — šv. Jurgio parapijos, Bridgeport, Conn.
12. Jonas Kazlauskas iš Pittsburgh, Pa., — D. L. Kun. Ged. draugijos
13. Kazimieras Krušinskas iš Brooklyn, N. Y. — Kar. Aniuolų parapijos.
14. Ignas Alekna iš Philadelphijos, Pa, šv. Šv. Mykolo, šv. Stanislovo ir šv. Izidoriaus dr.
15. Kazimieras Burkauskas iš Ansonia, Conn. — šv. Antano draugijos ir parapijos.
16 Juozas Žemaitis iš Ansonia, Con., šv. Antano dr. ir parap.
17 Povilas Obiecunas iš Pittsburgh, Pa., — šv. Kaziemiero parapijos.
18. Baltrus Vaišnoras iš Pittsburg, Pa., — šv. Kaz. par.
19. Ignas Miliauskas iš Pittsburgh, Pa., šv. Kaz. par.
20. Ignas Mikalojus iš Philadelphijos, Pa., — šv. Kaz. par.
21. Kaz. Vasiliauskas iš Pittsburgh, Pa., šv. Andriejaus dr.
22. Liudvikas Onaitis iš Homestead, Pa., — šv Juoz. dr-jos.
23. Emilija Onaitinė iš Homestead, Pa., — šv. Uršulės dr-jos.
24. O. Rozmauskis iš Donora, Pa., — šv. Juoz. par.
25 Andrius Lukoševičius iš Scranton, Pa., — šv. Juoz. par.
26. K. Sabonis, iš Pittsburgh, Pa., — šv. Vincento par.
27. Myk. Markunas iš Seranton, Pa., — šv Antano, draug.
28. Juozas Petkunas iš Homestead, Pa., — šv. Petro ir Povilo draugijų.
29. Juozas Poška iš Philadelphijos, Pa., — šv. Kaz. ir šv. Cecilijos teatr. draugijų.
30. Jonas Rupeika iš Esplen, Pa., — šv. Jurgio dr-jos.
31 Simas Juodzukynas iš Esplen, Pa., — šv. Vincento dr-jos.
32. Andrius Barzilauskas iš Homestead, Pa., — šv. Petro ir Povilo draugijos.
33. Stanislovas Poškevičius iš Homestead, Pa., — šv. Petro ir Povilo dr.
34. Rožė Petraitienė iš Homestead, Pa. — šv. Petro ir Povilo draug.
35. A. Kazlauskas iš Pittsburgh, Pa., — šv. šv. Kaz. bl. dr.
36, M. Norkunas iš Lawrence, Mass. — Jaun. Susiv.
37. Juozas Sturgaitis iš Wilkes-Barre, Pa., — šv. Trejybės dr.
38 Juozas Vasiliauskas iš Baltimore, Md., — šv Jono par.
39. Kazimieras Razmantas iš Waterbury, Conn., — šv. Juoz. parapijos
40. Juozas Dailydė iš Homestead, Pa., — šv. Kaz Kar. dr.
41. Ona Skunskiutė iš Cleveland, O. — Nek. Pr. Merg. dr.
42. Agota Sutkaičiutė iš Pittsburgh, Pa., L. C. B. A. 831 kp. prie šv Kaz. par.
43. Simonas Kvietkus iš Philadelphijos, Pa. — šv. Kaz. par,
44. Povilas Skunskis iš Cleveland, O., — šv. Jurgio dr.
45. Vincas Kudžius iš Pittsburgh, Pa. — šv. Juoz. dr-jos.
46. Motiejus Batalevičius iš Ellsworth, Pa.*)
47. Juozas Sauris iš Pittsburgh, Pa., — Dram. draug.
48 Pov. Lukošius iš Donora, Pa. šv. Vincento dr-jos.

J.J. M.M. kunigai dalyvauja sekantieji:

1. J. Kaulakis iš Philadelphijos, Pa.
2. A. Kaupas, "Draugo" redaktorius iš Chicago, Ill.
3. T. Žilinskas iš Bostono, Mass.
4. Pr. Serafinas iš Chicago, Ill.
5. J. Misius iš Donora, Pa.
6. A. Jurgutis iš Export, Pa.
7. J. Sutkaitis iš Pittsburgh, Pa.
8. J. Halaburda iš Cleveland, Ohio.
9. J. Vaišnoras iš Esplen, Pa.
10. M. Kazėnas iš Donora, Pa.

Po mandatų priėmimo eina Kongreso valdybos rinkimai.

Atvirai balsuojant, balsų dauguma Kongreso vedėju tapo išrinktas didžiai gerb. kun. Pranas Serefinas iš Chicago, Ill. Jo padėjėju lieka p. J. S. Vasiliauskas iš Baltimore, Md.

Sekretoriais-gi išrinkti: P. Lapelis iš Orchard Lake, Mich. ir kun. M. Kazėnas, ką tik ten pat užbaigęs filosofijos ir teologijos studijus, o dabar viešįas pas J. M. kun. J. Misių, Donoroje, Pa.

Kongreso maršalka apšauktas tapo p. A. Palupis.

Presos Komitetan dasigavo J. M. kun. Vaišnoras ir p. J. Miliauskas.

Valdyba užima savo vietas.

"Gaspadinių Unijos" atstovės dr. J. Baltrušaitienės mandatas pasirodo esąs be vietos klebono paliudijimo. Kongreso atstovai svarsto ar priimti ją už atstovę. Nutarta nepriimti. Ji aiškinasi, kad nors pati nepriguliuti prie parapijos, tečiau Kongresui vertėtų priimti, kadangi ji atstovausianti ne kokias kitas, kaip tik lietuves katalikes moteris. Nuomonės pasiskirsto į dvi dali. Tas klausimas pagaliios palikta išrišti vietos atstovams.

Šiuomi 11:45 a. m. užbaigė pirmasis Kongreso posėdis. Atstovai pasiskiria sau rekreacijos nuo 11:45 a. m. iki 1:30 p. m.

II. Posėdis.

Antrasis posėdis prasidėjo 1:35 p. m. Valdyba atskiria atstovus nuo svečių. Atstovams užsirašius dalyvauti pastariemsiems-gi — užpakalinės.

"Gaspadinių Unijos" delegatė d-rė J. Baltrušaitienė liko vietos atstovų nepriimta.

Kongreso vedėjas skaito ilgoką p. J. Gabrio ir p. P. Banio, L. I. B. vardu rašytą, laišką su širdingais linkėjimais Kongresui geriausių pasekmių bei naudingiausių nutarimų Tėvynės reikaluose. Garsus rankų plojimas.

Telegrama J. M. kun. J. Lietuvninko iš Baltimorės taipgi priimta su garsiu rankų plojimu.

Lietuvių Katalikų Federacijos Kongresą neužmiršo pasveikinti ir American Federation of Catholic Societies, kuri prezidento Maher'o vardu atsiuntė pilną nuoširdžių linkėjimų laišką. Rankų plojimas.

Kongreso vedėjas šaukia su referatu gerb. d-rą A. L. Graičiuną. Kalba apie lietuvių viešus reikalus. Ligišioliai lietuviai Amerikoje stovi ant žemo kulturos laipsnio. Iš 600,000 asmenų, kurių maždaug tiek randasi šioje šalyje, nėra kas gera "nulipdyti", nes nėra geros medegos. Svarbiasiąją visokių vargų bei skurdo priežastimi yra **girtuokliavimas.** Lietuvis girtuoklis čia yra nuolat "įmirkęs" alkooliuje. Reikia tą priežastį — visokio skurdo šaltinį, girtybę, prašalinti. Toliau visi privalo rupinties savo ateitim, savo vaikų šeimynos likimu. Geras dalykas yra apdrausti savo gyvybę kokiame nors Susivienijime mažiausiai bent ant 1,000 dolerių, kad atsitikus nelaimei, butų galima kuo apsirupinti. Yra daugiau vargo priežasčių: nešvarumas, ištvirkimas, lengvatikybė etc. Kad pataisius viešąjį lietuvių amerikiečių gyvenimą, reikia steigti geras mokyklas, jas remti. Tik gera mokykla tegali padėti galą visokioms musų tautiečių nepalaimoms. Mokykloms steigti reikia turėti tautos fondą. Taip-gi, kad apsaugojus ateivius nuo ištautiejimo bei ištvirkimo, reiktų paimti saugion globon emigrantus, nes jie labiausiai yra linkę prie visokių nedorybių, patįs nemokėdami tin kamai sunaudoti šios šalies laisvių. Referatas buvo įdomus ir gerai atiduotas. Tęsėsi jis 22 minuti. Garsus rankų plojimas. Seimo vedėjas padėkoja už referatą d-rui A. L. Graičiunui. Atstovai tariasi, kas daryti su svarstymais. Nutarta referate pakeltus klausimus svarstyti vėlesniame laike. Taipgi ir su kitais referatais turėtų taip buti.

Kongreso vedėjas šaukia didžiai gerb. kun. A. Kaupą su referatu. Aiškina gana plačiai ir turiningai mokyklų klausimą, t.y. tokių, kokias turi anglai, airiai, vokiečiai katalikai, vadinas reikia tokių, kuriose mokymo bei edukacijos sistema remiasi krikščioniškai-katalikiškojo tikėjimo pamatu. Viešosios mokyklos yra netikusios, kadangi jos toleruoja žmogaus sielos lavinimą religijiniuose dalykuose. Svarbų uždavinį mokymo bei aklėjimo reikale musų amerikiškoje visuomenėje nudien atlieka šv. Kazimiero Seserįs. Jųjų vedamosios mokyklos stovi augščiau už viešąsias mokyklas. Faktų yra užtektinai. Vaikas, išeidamas iš šv. Kazimiero Seserų parapijinės mokyklos, ir stodamas į veišąją mokyklą, pastoja į augštesnį skyrių. Tatai tokios musiškių Seserų mokyklos yra labai remtinos, ypač-gi remtinas patsai Vienuolynas, kuris gamina lietuvių visuomenei geras, doras mokytojas. Smugus rankų plojimas.

J. M. kun. J. Sutkaitis duoda įnešimą tą gerb. kun. A. Kaupo referatą atspausti Federacijos pinigais į brošiūrėles ir išdalinti po parapijas. Įnešimas priimtas.

D-ras A. L. Graičiunas pataria atstovams bent kiek pasilsėti. Kongreso vedėjas paskiria 15 minutų antraktą. Posėdis užsidengė 2:45 p. m.

(Toliaus lens)

*) Jo mandato mes neturime, Sekr.

*) Jo mandato neturime. Sekr.

PEOPLES BANK

Kampas Ashland ir 47-tos gatvių

Kapitalas ir parviršius $550.000
Turtas suviršum 5 mil. dol.

Padėk pinigus bankon, kuri yra atsakanti ir iš kur gali atsiimti ant kiekvieno pareikalavimo. Pradėk pas mus taupinti, mes mokame 3 nuošimčius metams. Tu gali pradėti taupinti pas mus su vienu doleriu. Siunčiame pinigus į Lietuvą pagal žemiausį kursą. Šipkortes parduodame į Europą ir iš Europos tik ant geriausių linijų Jei tu turi kokius brangius popierus, nelaikyk namuose, bet nusisamdyk saugę dėžutę pas mus. Kaštuos tau tik $2.50 metams, arba 5 c. sąvaitei. Darome visokius popierius, doviernastis, dokumentus ir užtvirtinam Rusijos konsulį, parupinam važiuojantiems į krajų pasportus.

Ši Banka yra po Valstijos priežiura su ganėtinu kapitalu

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

Redakcijos Atsakymai.

Buvusiam vakare, Cambridge, Mass. Smulkesniems vakarų aprašinėjimams neturime vietos. Sutrumpinome.

Iškilmėje dalyvavusiam, Worcester. Žinią sunaudojame. Nebuvo vietos dėti ištisą korespondenciją.

Ne-Kutriniui, Chicago. Ačiu už korespondenciją. Žinia pasenusi. Ano socialisto prakalboje nebuvo nieko ypatingo. Tai sena pasaka, kuri žmonėms nusibodo iki gyvam kaului. Musų skaityojai tokiais daiktais nebeįdomauja. Nedėsime. Meldžiame kitokių žinelių.

L-vos Sunui, Donora. Bus kitame numeryje.

P. C., Shenan. Nebetekome vietos šiame numeryje.

Susiv. L.R.K.A. Reikalai.

PRISIŲSKITE GERESNIUS ANTRAŠUS.

Krasa laikštį grąžina sekantiems: 106 kp. Ver. Jucaitė, 562 Greenwick st., New York; 30 kp. J. Putskevičius, Throop Pa.; 17 kp. Juoz. Mureika, Wilkes-Barre, Pa.

"Draugo" Administracija.

Susiv. L. R. K. A. narių domai.

Butų labai gestina ir gražu, kad kiekvienas Susivienijimo sąnarys nešiotų Susiv. žeklelį; nes tai yra garbė pasirodyt save tikru lietuvių, kataliku ir sąnariu taip didei garbingos ir naudingos organizacijos. Pati išvaizda ženklelio yra labai graži; išspaustos raidės ant viršaus ženkleio reiškia — organizacijos vardą; žirgvaikis, reiškia — tautiškumą; kryžiutis, viršui ženkelio —tikybą. Taigi nešiojąs ženklelį pasirodo suve žmogum susipratusiu tikėjime ir tautybėje, dėlto, kad priguli į didžiausią lietuvių katalikų organizaciją. Nes tik tokie nepriguli į jokią organizaciją, kurie yra nesusipratėliai arba išsigimėliai. Net 27-as Seimas S. L. R. K. A. atsibuvusis praeitais metais Bostone, išgyrė nešiojimą Susiv. ženklelių.

Prieš praėjusį Seimą buvo užsakytą ir padirbdinta 500 tokių tikrai auksinių ženklelių. Padaryta gražiai, dručiai, daug storesni ir geresnio aukso už pirmesnius ženklelius; gvarantoti nuo sudegimo, jei bent tyčia sulaužytum, o parsiduoda už tą pačią kainą, kaip ir pirmiaus po $1.25 kiekvienas.

Norintieji gauti minėtų ženklelių, malonėsit kreipties į Susiv. kasininką, adresu: Frank Burba, 456—458 Main st., Edwardsville, Wilkes-Berre, Pa.

S. L. R. K. A. Centro Sekret.
J. S. Vasiliauskas.

Sekančias Knygas galima gauti S. L. R. K. A. Knygyne:

1. "Budas Senovės Lietuvių", Daukanto;
2. "Lietuviai Amerikoje", Jr. Jono;
3. "Kelionė į Europą", kun. J. Žilinskio;
4. "Kun. A. Burba".—
5. 'Medega musų vaistininkystei', D-ro Basanavičiaus.
6. "Lietuviška Kristomatija", —
7. "Padėjimas Lietuvių Tautos", lietuviškai ir maskoliškai;
8. "Rankvedis Senoviškos Istorijos", kun. A. Miluko;
9. "Pajauta" vertimas;
10. "Petras Žemaitis" vertimas;
11. "Medega Sim. Daukanto Bijografijai";
12. "Naktys", E. Jungo;
13. "Kražių Skerdynė" —;
14. "Europos Istorija". —;
15.. "Gipsinis Jotis", iš "Tėvynės";
16. "Diedai ir Gražina", vertimas;
17. "Kuomi Žmonės Gyvena";
18. "Prilipo Ožys Liepto Galą", teatras;
19. "Jonas iš Kempės ir Šilko";
20. "Kandradas Valenrodas", vertimas;
21. "Dogmatas apie Pragarą";
22. "Lietuvių Trakiškos Studijos", Basanavičiaus;
23. "Gramatika", Kraušaičio.

Adresas:
Rev. S. J. Struckus, Wanamie, Pa.

Susiv. L. R. K. A. Centro Valdybos antrašai.

Prez. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Vice-prez. — K. J. Krušinskas, 455 17th st., Brooklyn, N. Y.

Sekr. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. — Pranas Burba,, 456—458 Main st., Edwardsville, Wilkes - Barre, Pa.,

Kasos Globėjai: Martynas Kadzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.; M. Milukas, 2758 E. Pacific st., Philadelphia, Pa.

Knygius — Kun. S. J. Struckus, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa.

MARK T WAIN.

HUCKLEBERRY FINNAS

Apysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

pamačiau karalių tokiame padėjime, tai maniau, kad taip greit nesugrįš. Turėdamas gana laiko, ėjau pasivaikščioti po kaimą. Vienas žmogus pasiulė man dešimts centų, kad padėčiau jam perkelti per upę aviną. Liepė man jį palaikyti, o pats taisė valtį. Bet avinas ištruko man iš rankų ir pasileido bėgt. Neturėjova šunio, taigi gaudėva jį beveik visą dieną. Kada jį galų gale pagavom, jau buvo vakaras. Paskui nuėjau jieškot tropto, bet nieko neradau. Maniau, kad judu pakliuvota bėdon ir turėjot pabėgt, bet drauge pasiėmėt ir mano nigerį, vienatinį mano turtą. Pradėjau verkt. Paskui, nežinodamas jau ką bedaryti, atėjau čia ir radau jusų mylistą. Bet kas pasidarė su troptu?

— Kur Džimas, — mano vargšas Džimas?!

Ir pradėjau verkšlenti.

Kunigaikštis susiraukė ir sumiurnėjo:

— Tegu mane galas, jei aš žinau, kur tas tavo Džimas. Tas senis kvalys kaž-kaip uždirbo keturesdešimts dolerių ir viską pralakė ir pralošė. Negano to, vakar vakare sugrįžau namon, neradau, tropto ir maniau sau, kad tasai mažas valkata pavogė troptą ir palikęs mus pabėgo.

— Aš palikčia savo nigerį? — Vienatinį savo turtą! — surikau aš.

— Neatėjo tas man galvon. Išteisybės, tai man rodėsi, kad tai musų nigeris, — taip, tai musų, nes tiek vargo su juom turėjova. Taigi prakišę troptą ir nigerį, męs vėl likova pliki, kaip tilvikai ir bandysiva išnaujo lošt tragediją. Dabar aš taip sausas, kaip parako ragas.

— Kur turi tą dešimtį centų? Duok šen!

Pinigų man nestigo, taigi atidaviau jam dešimtį centų, bet maldavau, kad jų bereikalo neišleistų ir nusipirktų ką valgyt, nes aš nuo vakar nieko burnoj neturėjau. Jis man nieko neatsakė. Paskui susiraukęs smarkiai į manę pažiurėjo ir paklausė:

— Ar manai, kad tas nigeris neišsibliaus žmonėms apie mus? Jeigu tai padarytų, tai mes jam odą nulupsim!

— Ką jis pasakos? Bene jis nepabėgo?

— Ne! Tasai senis paikšas jį pardavė ir nepasidalino su manim uždarbiu. Pats vienas pinigus praleido.

— Pardavė?! — surikau ir pradėjau verkti. — Ugi tai mano nigeris ir mano pinigai. Kur jis yra? Aš noriu savo nigerio!

—Tu negausi nigerio, — taigi nežlumbk bereikalo. Klausyk! — Gal tu išdrįsi mus išduoti? Bučiau mulkis, jeigu tau tikėčiau. Jeigu tu manai mus išduoti —

Neužbaigė sakinio, bet aš dar nemačiau tokios bjaurios žiuros jo akys. Gaikščiodamas jam atsakiau:

— Nemanau niekam pasakoti, neturiu laiko. Eisiu jieškot savo nigerio.

Jis išrodė lyg susirupinusiu ir valandėlę raukė savo kaktą. Paskiau tarė:

— Klausyk, ką aš tau pasakysiu. Mudu turiva užtrukti čia tris dienas. Jeigu prižadėsi per tą laiką tylėti, tai pasakysiu, kur gali rast savo nigerį.

Man tą prižadėjus, kunigaikštis tarė:

— Ukininkas, vardu Silas Ph—

Staiga sustojo. Pradėjo sakyti teisybę, bet susi laikė. Vistiek manim neužsitikėjo. Norėjo turėt tris dienas liuoso laiko. Taigi pasitaisęs kalbėjo toliau:

— Žmogus, kurs jį nupirko, vadinasi Abraomas Fosteris — Abraomas G. Fosteris, — jis gyvena keturesdešimts mylių nuo čia, einant į Lafayette.

— Gerai, — atsakiau, — suvaikščiosiu ten į tris dienas. Eisiu tuojau šiandien po piet.

— Na ne, — turi eit dabar, ir tai pasiskubink! Žiurėk, kad neužtruktum niekur pakeliuj, ir laikyt liežuvį už dantų. Patarčiau tau nekliudyt mudviejų bereikalo, ar girdi.?

To man ir reikėjo. Norėjau buti liuosas kuogreičiausia, kad įvykinti savo planą.

— Taigi eik greičiau, — tarė kunigaikštis. — Gali pasakyti tam Fosteriui, ką tik nori. Gal jį intikįsi, kad tai tavo nigeris, — mat, nekurie kvailiai tiki be tam tikrų popierų, beut atsiranda tokių čionai, pietų šalyje. Sakau tau, pasakok jam, ką tik nori, gal įtikės. Bet, atsimink, laikyk uždaręs burną, kol pas jį nenueisi.

Ėjau, kaip man buvo paliepta. Neatsigrįždamas žinojau, kad kunigaikštis žiurėjo, kur aš einu. Nuėjau kokią mylią nurodytu man keliu ir išnykęs iš kunigaikščio akių, aš staiga pasukau į šalį ir protekine leidausi prie Phelpso ukės. Norėjau kuogreičiausia perspėti Džimą, kad nieko apie juos nepasakotų. Nepravartu butų pakliuti į kelią tokiems žmonėms. Geriausia visai nuo jų atsikračius.

XXXII.

Phelpso ukė. — Klaidingas įspėjimas. Sunki užduotis.

Nuėjęs Phelpso ukėn, radau ten viską aptuštėjus, kaip šventadienyj. Visi dirbo lauke, ir ukėj viešpatavo tokia tyla, tartum viskas butų išmirę. Jeigu kada pustelėjo vėjalis, tai rodėsi, kad kokios, seniai mirusios, dvasios kažką tarp savęs šnabždasi. Net baugu man nuo tokios tylos.

Phelpso ukė savo išvaizda nieku nesiskyrė nuo kitų medvilnės (votos) plantacijų pietuose. Kiemas aptvertas tvora, šalia kurios stovėjo keletas rąstų pasilypėti. Viduryj kiemo retkarčiais augo žolė, bet šiaip visas buvo grynas ir išmindžiotas. Nuošalyj riogsojo namai, pastatyti iš storų apvalių rąstų; iš galo kyšojo viriamoji, o toliau stovėjo keletas bustelių tarnams. Pas tvorą riogsojo vandens kibiras, ant tvoros keletas arbuzų ir dynų, toliau augo krumai, o dar toliau, kiek akįs užmatė, tęsėsi laukas, už lauko giria. Kieme ant saulės miegojo šuo, dar toliau kitas, o pakampėse daugiau jų buvo matyti.

Perlipęs per tvorą, pamažėle ėjau prie viriamosios durių. Ištolo dar išgirdau ratelį begirgždant. Toks nuobodus balsas, kad žmogus, rodos, numirtum iš nenuoramos.

Patekęs svetimon vieton nei nebežinojau nuo ko pradėsiu ir ką sakysiu, bet visai tuom nesirupinau. Tikėjausi, kad Apveizda pakiš man ką kalbėti. Staiga pakilo viens šuo ir puolėsi prie manęs, pradėjo loti. Paskui antras, trečias, ketvirtas, ir, bematant apspito, mane kokia penkiolika šunų, ir dar daugiau bėgo iš pakampių ir šokinėjo per tvoras. Ir kiek lermo jie pakėlė!

Pro duris išbėgo juodukė tarnaitė su kočėlu rankose, šaukdama: "Šelauk! Ar neisit gult!" Vienam, kitam, šmaukšt kočėlu per nugarą, ir šunes, pabrukę vuodegas ir gailiai spiegdami, tuojau išsiskirstė. Už valandėlės pusė jų sugrįžo atgal, jau draugiškai masykuodami vuodegomis. Ir aš ir šunes greitai supratom, kad nėra už ką čia mums pykties.

Už juodukės-tarnaitės, įsikirtę jai į andaroką, stovėjo trejetas juodų vaikučių ir akyvai į manę žvalgėsi. Staiga pro duris išbėgo balta moteris, tur but šeimininkė, su kuodeliu rankose. Paskui ją sekė trejetas baltų vaikučių ir taip-pat akyvai į mane žiurėjo. Baltoji ponia linksmai šypsodamosi pagriebė manę už rankos ir sušuko:

— Tai tu! Ant galo!... Jau atvažiavai! —

— Taip, poniutė, — suniurnėjau, nežinodamas ką sakyt.

Šeimyninkė pagriebė manę į glėbį apkabino, bučiavo. Negalėdama greit atsidžiaugt, pastumėjo trupučį nuo savęs, pažiurėjo ir vėl glamonėjo išnaujo, vis kalbėdama:

— Neišrodai taip panašus į motiną, kaip maniau, bet tiek to. Kaip tavęs išsilgau, rodos gyvą suėsčiau! Nagi, vaikai, tai jusų pusbrolis Tamukas, — pasisveikinkit!

Bet vaikai nei ne krust, tik įsidėję pirštus į burną, nedrąsiai į manę žiurėjo.

— Elzbieta, pagamink jam pusryčius, — o gal jau pusryčiavai ant garlaivio? — tarė šeimininkė.

Atsakiau, kad papusryčiavau ant laivo. Ji nusivedė manę į stubą, pasisodino ant kadės, pati atsisėdo ant suolelio ir paėmus manę už rankos, prakalbėjo:

— Dabar nors atsižiurėsiu į tavę. Kaip aš norėjau tave pamatyt per tiek ilgų metų! Ant galo atvažiavai. Jau męs tavęs laukėme dvi dieni. Kas atsitiko? Ar garlaivis užėjo ant smilčių?

— Taip, poniutė, garlaivis —

— Nesakyk, poniutė. Vadyk manę tiesiog — tėta. Juk aš tavo tėta Salomė. Tai kaip ten buvo su garlaiviu. Kur jis užkliuvo?

Nežinojau, ką čia pasakius, nes negalėjau įspėti, iš kur tas garlaivis turėjo ateit. Prie to nežinojau vardo nei vienos pakrantės, kur garlaivis galėtų užeit ant smilties. Norėjau jai pasakyt, kad užmiršau, kaip ta vieta vadinasi, bet netikėtai kita mintis atėjo man galvon.

— Męs maža-ką užliovom ir ne nuo to susivėlinom, — tariau, — bet garlaivio mašina sprogo.

— Viešpatie! — Ar sužeidė ką nors?

— Ne. Tik vieną nigerį užmušė.

— Na, tai ačiu Dievui, nes kartais pasitaiko, kad ir žmones užmuša. Du metai atgal, per kalėdas, tavo dėdė Silas grįžo iš Naujoje Ooleano, ant senobinio laivo, Lally Rook. Laivo mašina sprogo ir sužeidė vieną žmogų. Jis paskui tur but iš to ir pasimirė. Jis buvo baptistas. Dėdė Silas pažinojo žmogų, kurs gerai žinojo jo visą šeimyną. Taip, dabar pamenu, jisai pisimirė. Prisimetė gangrena ir turėjo nupjauti koją, bet tas jo neišgelbėjo. Pasimirė nabagas. Sako, buvo baisu žiurėt į jį, taip visas ištino. Dėdė Silas važinėjo kasdieną tavęs pasitikti. Ir šiandien išvažiavo kokia valanda atgal. Tuojau sugrįš. Turėjai prasilenkt su juo ant kelio, ar ne tėmijai? Senyvas jau žmogus, su —

— Ne, tetutė, aš nieko nesutikau. Garlaivis privažiavo prie krašto vos švintant. Palikęs savo daiktus ant kranto, ėjau pasivaikščiot, nes nenorėjau peranksti pas jus ateiti. Nuėjau net už miesčiuko ir sugrįžau tiesiog pas jus.

— Kam tu atidavei savo daiktus?

— Niekam.

— Ugi, vaikuti, juos pavogs!

— Iš tos vietos nepavogs, kur aš juos paslėpiau.

— Kaip-gi tu galėjai taip anksti pusryčiaut ant laivo?

Jaučiau, kad ledas po manim ima braškėti, bet atsakiau:

— Kapitonas manęs pasigailėjo ir pasikvietė į kajutą ant pusryčių. Ten puikiai pavalgiau.

(Toliau bus)

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAUNAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. **Fabiolė arba Bažnyčia katakumbose.** Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmutinių krikščionybės amžių. Kaina $1.00
2. **Evoliucija, ne Revoliucija.** Parašė Patrimpas. Iš šitos knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytojas ras joje praktingus nurodymus Lietuvos visuomenės veikėjams. Kaina 35c.
3. **Kodėl neini išpažinties?** Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J D. Vertė kun. V. D. Didelis naudinga knyga. Sumuša visus bedievių argumentus prieš išpažintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.
4. **Katriutė.** Triveiksmis Dramos Paveikslėlis iš liaudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvatova. Vertė A. Vėgėlė. Eiles sudėjo A. Žalvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c.
5. **Užkrečiamųjų—limpamųjų ligų išsiplėtojimo budai ir kova su jomis.** Parašė Dr. A. L. Graičiunas. Knyga reikalinga kiekvienam šeimininkui. Ją perskaitęs, žinosi, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina 15c
6. **Lietuvių Tautos Memorialas,** J. Gabrio įduotas tautų kongresui Londone. Labai įdomi knygutė. Pelnas iš šios knygutės eis Lietuvių Informacijos Biurui Paryžiuje. Kaina 10c
7. **Degtinė.** Vienaveiksmis scenos vaizdelis. Lenkiškai parašė Kazimierz Goralczyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaivininkų rengiamiemsiems vakarams. Kaina 10c
8. **Trumpas Katekizmas.** Be šito katekizmo engali apsieiti, jei mokini vaikų poterių. Kaina 10c
9. **Apsvarstyk!** Atlikusiems misiją paminkėlis. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamokslų. Šita knygutė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazimiero pamokslus. Kaina tiktai 5c
10. **Naminis Vaikų Auklėjimas.** Parašė kun. A. S.

Labai naudinga knygutė. Kiekvienas tėvas ir motina privalo ją skaityt ir gerai įsidomėti rastas tenai patarmes. Kaina 10c.

11. **Tiesos Žodis Socialistams.** Parašė Kunigas.

Šita knygutė parodo, kokie yra musų socialistai ir kokias ginklais karauja su bažnyčia. Butinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.

12. **Skriauda. Šimelio Kručko gyvenimas ir darbai.**

Labai juokingas aprašymėlis. Kaina 10c.

13 **Ar Kristus turėjo brolių ir seserų.**

Perskaitęs šią knygutę, gali drąsiai stot į ginčus su bedieviais apie Marijos nekaltybę. Kaina 5c.

Chicago Title & Trust Co.

69 W. Washington Str.

CHICAGO, ILL.

Makes Abstracts of Title

Guarantees Titles to Real Estate

Transacts a General Trust Business

Assets exceed $8,000,000.

Harrison B. Riley, Pres.,
A. R. Marriet, Vice Pres.
Wm. C. Niblack, Vice Pres.
And Trust Officer.
J. A. Richardson, Vice Pres.
Wm. R. Folsom Treasurer.
J. M. Dall, Secretary.

Geras aptarnavimas mus augina.

Merchants Banking Trust Co. turto užaugimas $103,000 per vienus metus — nuog Gegužio 3 d. 1912 m. iki Gegužio 1 d. 1913 — rodo, kad musų banko populiariškumas auga.

Turt. geg. 3, 1912 —	$751,
Turtas geg. 1 d. 1912 m.	$751,192.63
Turtas gegužio 1 d. 1913 m.	854,209.58
Turto užaugimas per vienus metus	103,016.95

Męs galime perkeisti Jųsų čekį į svetimų žemių pinigus

Męs galime pagelbėti Jųsų reikalams.

Męs galime pagelbėti Jums nusipirkti nuosavybę.

Męs galime daug pagelbėti musų depozitoriams.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.

Mahanoy City, Pa.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

BIZNIERIŲ IR DRAUGIJŲ ATYDAI!!!

Jeigu turite kokį nors spaudos darbą, paveskite jį

"DRAUGO" SPAUSTUVEI

"DRAUGO" SPAUSTUVĖ atlieka geriausia, greičiausia ir pigiausia visokius spaudos darbus, kaip tai: Knygas, Konstitucijas, programas, plakatus, tikietus, parapijines mokesčių knygeles, cirkuliorus, laiškus, konvertus, užkvietimus ant balių ir t.t.

SPAUZDINAME įvairiose kalbose: lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir t. t.

PATĮS IŠVERČIAME iš svetimų kalbų į lietuvišką ir iš lietuviškos į svetimas.

SPAUSTUVĖ atvira nuo 8-nių ryto. lig' 5-kių vakaro.

RAŠYDAMI laiškus adresuokite:

DRAUGAS PUBLISH. CO

2634 W. 67th STREET, CHICAGO, ILL.

Telephonas ENGLEWOOD 9611

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose; metams $3.00; pusei metų $1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Paukszlis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Sergančioms Moterims!

Jeigu kenti baltomis ant drapanų, nupuolimu motės, esi nevaisinga, turi skausmingus periodus, reumatizmą ir t.t., mėgink mano naminį gydymąsi, kuriuo išsigydysi namie, — ir visai pigiai. Tuojau rašyk, aprašydama savo skausmus ir indėk 2 c. markę atsakymui.

MRS. A. S. HON

Box 2, SOUTH BEND, IND.

Lietuviai, eikit pas Lietuvį!

Pirk laikrodėlius, Lenciugėlius, Šliubinius Žiedus, Šipkortes, Doviernastis, siųsti pinigus į Lietuv, puikių popierių gromatoms, knygų. Per 19 metų viską teisingai išpildė, tai reiškia gerai. Eikit pas

JURGI JESZMANTA

6 S. Washington St. corner E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVISKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600--4602 So. Wood St. Chicago, Ill

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležiukelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiš kai p[illegible] [illegible]. Tik kreipkitės vi[illegible] [illegible] antraš

DOVANAI-DOVANAI!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet teip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir aiškiai, atviai teip išdėstinėje, log kitose knygose apie tokias pasiaptybes negalite atrasti Šita knyga kiekvienam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis

Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras" nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir vargi nami visokiomis, kaip paprastomis sviežiomis teip užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODEL, kad ta knyga del labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės **visai dovanai**, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS? Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike gaištum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk, Ateik.

Ofiso valandos kasdien 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėl. iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašą musų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

Ed. Butkevicz 3252 S. Halsted st
J. Dabulskis, 3262 S. Morgan st.
J. Liutkus, 314 Kensington ave.,
J. Petkus, 840 W. 33rd st.,
Jonas Poška 2425 W. 47th pl.
J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.,
M. Valaskas, 349 Kensington ave
A. Želnis, 3240 S. Morgan st.,

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave.,
Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevich, 227 Vandalia st.,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius, 752 W. Lexington st.,

BOSTON, MASS.

Wm. H. Guild and Co. 120 Tremont st.

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis. 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peža, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,

AMSTERDAM, N. Y.

J. Kavaliunas, 204 E. Main st.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st
M. Šimonis, 1435 E. 28th st.
P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st.,

PITTSTON, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

R. Gzell,
Jonas Kulis,
Jurgis Paškauskas,
M. J. Urbanavičius:

Galima nusipirkti "Draugas" kas savaitė už 5c. pas sekančius žmones:

Balauskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Peter Bartkevicz, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.
Carse, Rev. Robert St. Patrick's Church, St. Charles, Ill.,
The Hotel News Stands, 1062 Broadway, Gary, Ind.
Jankauskas, A., 131 Marimmack st. Lowell, Mass
Juozapavičius, B. 222 Berry st., Brooklyn, N. Y.
Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Mikalauskas, P., 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
Milewski, J., 166 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Miškinis, B. P., 35 Arthur st., Montello, Brockton, Mass.
Misteika, J., 135 Ames st., Brockton, Mass.
Paltanavičius, M., 15 Millbury st Worcester, Mass.
Šaučiunas, J. 41 Johnson st. Bridgeport, Conn.

(Paskelbimas)

BLOGAS VIRINIMAS.

Męs prisivalgome neatbodamai. Męs prisivalgomi neatdami mi į neatsakantį valgį kuris nėra musų kunui naudingas. Didesnė tokio valgio dalis yra nesuvirinama ir taip liekasi viduriuose; iš to kįla visokie sunkumai, kaip abelnai, taip ir galvoje, blogas kvapas mėšlungis. Tai yra labai gera dirva visokioms antkretoms. Męs privalome pasirupinti, idant prašalinus tokį nesuvirintą valgį ir neprileidus jam rugti kune ir veisti lgų. Pavelykite te rekomenduoti jums Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą, kurisai išvalys tą nereikalingą medžiagą ir sutvarkys jųsų vidurius. Jisai pagelbės prie žarnų užsikimšimo, vėnimo, geltligės, galvos skaudėjimo, apetito netekimo ir nerviškumo. Aptiekose. Jos Triner,, 133—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill Raumenų sąnarių štyvumą greit pagydys Trinerio Linimentas.

Paješkojimai.

VARGONININKAS!

Jieškau vargoninko vietos. Antrašas:

J. Demkus,
222 Ferry st.,
New Haven, Conn.

(s x)

ANT PARDAVIMO

Namai ir du lotai prie 6411 So. Washtenaw ave., netoli šv. Kaziemiero Seserų Vienuolyno Gera proga norinčiam pirkti. parduoda pigiai. Adresas.

Jonas Vaitkus,
6411 So. Washtenaw ave.
Chicago, Ill.

(s a)

JIEŠKAU ZAKRISTIJONO VIETOS.

Buvau ilgą laiką zakristijono pagelbininku ir galiu atgiedoti ražančių. Jeigu, kuriam iš gerbiamų klebonų bučiau reikalingas, meldžiu kreipties sekančiu adresu:

Vincentas Damasevičius,
4421 S. Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

(s h)

PAJIEŠKAU

Onos Murkunaitės, Panevėžio miesto, Kauno gub. Gyveno Pennsylvanijos valstijoj, dabar nežinau kur išvažiavo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią po adresu:

V. P. Stalionaitė,
3512 Union ave.
Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda valgomųjų daiktų krautuvė "groseris". Biznis eina gerai; dailioje vietoje, apgyventa lietuvių lenkų ir vokiečių. Priežastis pardavimo, ėjimas į kitą biznį. Norintįs pirkti kreipkitės šiuomi adresu:

V. Stankus,
294 Powers st.,
Brooklyn, N. Y.

(s x)

REIKALAUJMA DARBININKŲ!

Turėdami didelius užsakymus, reikalaujame daug darbininkų lietuvių, lenkų, vengrų ar vokiečių į fandrą. Mokestis $1.80 už 10 valandų dienos darbo. Darbas užtikrintas ant ilgesnio laiko.

Kreipkitės į ofisą **Naugatuck Malleable Iron Works.. Union City, Conn.** arba pas formaną **V. Norvaisz, 13 City Hill, Union City, Conn.**

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiurema Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.

Mandagus patarnavimas

OTTO E. NEWMAN

Drapanų Kratuvė

101 E. Main St., Danville, Ill.

Musų lietuviški pardavėjai visada maloniai patarnaus ir viską paaiškins Jums uždyką.

Ateik ir pasipažink su jais.

Skausmai ir Diegliai

priklauso prie papraščiausių vidurių suirimų šiame metų laike.

Severos Vaistai Nuo Viduriavimo

[Severa's Diarrhoea Remedy]

yra gyduolė sustiprinanti ir reguliuojanti vidurius. Pasekmingos ir vertos užsitikėjimo: vidurių paliuosavime, diegliuose ir vidurių skausmuose esant uždegimo prajovams.

Kaina 25 ir 50 c

Severos Gothardo Aliejus

(Severa's Gathard Oil).

priklauso prie geriausių išlaukinių gyduolių nuo raumatiškų skausmų. Patariamas nuo

reumatizmo strėnose, skaudėjimų kryžkaulio, šonų ir krutinės, nuo susidaužymo, aptynimų ir uždegimų.

Parduodamas dabar dviejų didumų: 25 ir 50 c.

Jeigu reikalaujat vastų, reikalaukit Severos. Reikalaukit, kad Jums duotų ne kitokius, tik Severos. Jeigu jųsų aptiekorius negali jų pristatyt, parsitraukit stačiai nuo mųs.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Platinkite "DRAUGĄ"

FAFRMOS! FARMOS!!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigan valstijoje, Lake ir Masen Paviete, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš turiu paėmęs toje apielinkėje iš anglų Derlyngi lygųs laukai su budinkais ir sodnais visokio didumo. Prekė nuo $20.00 akras ir brangiau. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių užgyventose vietose, man pavedė parduoti savo farmas. Labai gera proga įgyti gerų derlyngų laukų tarp savų lietuvių. Toje pačioje apielinkėje, kurių daug lygios, neišdirbtos žemės parduoti dėl visokio didumo farmų; jų prekės nuo $8.00 lig $20.00 akras ant geriausio išmokėjimo, ant daugelio metų. Gali pasirinkti žemę, kokios tik norėsi. Turių palei upelius prie žuvingų ežerų. Atvažiuokite tuoj, kol tebėra laukuose javai, ir galite matyti, kaip viskas derlingai užauga. Žinosi ką perki ir kas kaip užauga, ir, ateinantį pavasarį žinosi, kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu su gyvuliais, su mašinomis ir su apsėtais laukais farmų parduoti; tik ateik ir gyvenk! Kurie perka ir nori parandavoti, tiems prirodyju randauninkų. nusipirkęs gali tuoj ir parandavoti ir imti gerą randą. Atvažiuokite šiame vasarviduje pas mane į farmas. Aš esmiu farmeris; todėl galėsi savo vakacijas praleisti sveikame tyrame ore, upėse bei ežeruose pasižvejoti ir išsirinkti kuogeriausią farmą arba žemės mųs lietuvių kolonijoje..

Tikiuosi, kad liksi iš pirmo pamatymo musų kaimynu, o kuomet pareisi gyventi ant farmos, aš duosiu visą rodą, kaip ukininkauti, kiekvienoje valandoje. Kuomet pribusi į Peacock, Michigan, tai tuojau telefonuok man į mano farmą, o aš pribusiu su automobiliu ir apvažiosiu per visus laukus, iš ko galėsi kuogreičiausiai pasirinkti farmą.

Adresuok — tuoj gausi knygelę ir mapą dovanai.

Anton Kiedis,
Peacock, Lake County, Michigan.

VALSTIJOS DIDZIULIO BANKO
TAUPOMOJI KASA
Priima pinigus taupyti nuo Vieno Dolerio ir daugiau

Už pasidėtus Musų Banke taupyti pinigus mokame 3% nuošimčių

Depozitų Saugumas Apdrausta Banko Kapitalu ir Perviršiu
$4,100,000
Taupomąjį Banko Skyrių Lietuviams veda P. LALIS

Daugiau kaip 34,000 depozitorių Taupomojoj Banko Kasoj. Tarp jų daug lietuvių

STATE BANK OF CHICAGO
Kampas La Salle ir Washington Gatviu.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?" Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei motų $1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Mučedyk savo sveikatą ir pinigus

Nusipirk musu naujausio pagerinimo PROSA ir atlik prosinimą, puse laiko su mažais išlaidais ir laiko gaisimu. Visada gatavas; siluma reguliuojama; gali prosyti lauke ar viduje; Kiekvienai moterai butinai reikalingas. Klausyk apie platesnias žinias. Agent. gerus uždarbis

The J. Ilgaudas Novelty Co.
841 So. Halsted St. Dept. 6 Chicago, Ill.

First National BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1864.
KAPITOLAS $100.000.00
PERVIRŠIS $300,000.00
Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
Moka 3 nuošimčius ant sudėtų joje pinigų.

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir Karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
62 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

$100,000 Aukso Notu De Paul Universiteto

Chicagos Misijos Kongregacijos Kunigų Draugija

ŠITA Draugija turi Vakarų Provincijoje Suvienytosiose Valstijose turtų $3,500,000.00, atitraukus visas skolas.

Kas turi atliekamų pinigų, gali nusipirkti akcijų, po $100, $500 arba $1,000 kiekvieną šitaip:

5% $15,000 — po $100
$50.000 — po $500
$35,000 — po $1,000 **5%**

Šitos akcijos yra atperkamos už metų ir neša palukių nuošimtį. Jos galima atpirkti bent kurioje dienoje, kuomet yra mokami palukiai; tuomet už 100 dol. akciją bus užmokėta $101.

Reikalauk aprašymo. Ateik pats pasikalbėti.

Real Estate Loan Departament
The La Salle Street Trust & Savings Bank
KAPITALAS $1,000,000.00 PERVIRŠIS 250 000.00
LA SALLE IR QUINCY STREETS

Tel. YARDS 3162
Dr. A. L. Graičunas
gydo įvairiausias ligas
Gydymo Valandos: nuo 7 ligi 10 ryto ir nuo 7 ligi 10 vak.
3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENA!
Ką tik išejo iš spaudos nauja knyga
Oliveris Twistas
Angliškai Parašė
CHARLES DICKENS
Lietuvių Kalbon Vertė
JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI $1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos· OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2634 W. 67th Street, - Chicago, Ill.
Rašyk tuojaus.

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DUODA Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais galite apmokėti algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra geriausias, praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo kantrolės biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių šiądien negali atsakančiai savo biznį vesti.

PRIIMA pinigus taupinimui ir moka 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui namų ir lotų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus.

PERKA ir parduoda **BONDSUS** nešančius 4, 5 ir 6 procentų. Atminkit kad į Bondsus įdėti pinigai yra saugesni negu bankoje laikomi ir neša didesnį procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų, teippat ir pinigus visų kitų viešpatysčių.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rosiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

PADARO Dovierennastis, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus raštus ir užtvirtina juos pas Rosijos konsulį, ypač pasportus važiuojantiems Rosijon, Lietuvon.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) sangiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

ŠITA BANKA yra jau 20 metų sena, įsteigta 1893, ir per teisingą, praktišką ir atsargų reikalų vedimą išaugo į žymę instituciją. Todėl, turinti kokius nors bankinius reikalus, kreipkitės į šitą Banką, o jie bus geriausiai išpildyti.

BANKOS VALANDOS.

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Kam toks buti Chicago) iš tolimesnių miestų neatmirkite apsilankyti ir musų Bankon.

Dr O,Malley išaiškina priežastis pasekmingo gydymo
Išsiveržimas

Verikosele arba netikrasis išsiveržimas.
Hydrocele arba vandeninis išsiveržimas.
PUĖKAI ir visokios ODOS LIGOS
Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASČIA IŠGYDYMO:

1. DĖLTO — Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota suviršum per 25 metus, taip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir seka paskui ją.
2. DĖLTO — Kad išgydė suviršum 12,000 ligonių; nekurie pribuvo iš tolimų šalių, o kuriuos jis vienas išgydė.
3. DĖLTO—Kad kožną savo žodį gal pinigiškai ir profesijonališkai užtikrinti, kurį duoda ligoniui, o 25 metų praktika gau o diržo nenešioja jau 2 metai.

Skaitykite, ką sako Dr. O'Malley'o išgydytas pacijentas.

Unijos Docking Bosas iš Raubs'o kasyklų, Luzern, Pa., sako:

Guodotinas Daktare O'Malley:

Rašau jums šitą laišką, kad Tamstai pranešus, jog per Jusų pasekmingą gydymą šiandien nereikalauju dėvėti nei kokių raiščių ir nebejaučiu jokių skausmų, nes esmi visaį sveikas. Už tai veliju, kad visi su panašiomis ligomis kreipt ųsi pas Tamstą ir butų išgydytais. Box 131, Luzerne, Pa.

Ad. Kutenberger.

na paliudijimą apie jo tikrumą.

G. A. Fritzinger (policijantas) Wilkes-Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenešioja diržų.

Thom B. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kap diržo nenešioja.

R. D. Greenwald, mašinistas prie Prospect Brėkerio Breslau, Pa., du vaiku 3 ir 9 metų senulškai užtikrinti, kurį duoda limo, išgydyti nuo išsiveržimo,

Unijos Docking Bosas iš Raubs'o kasyklų, Luzern, Pa., sako:

Su tokiais paludijimais dėlko turėtum dar vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURĖS UŽDYKĄ ir pasakys, kas tau kenkia, ir geriausią rodą, kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

PASIKALBĖJIMAS YPATIŠKAI, AR PER PAČTĄ

Atsiųsk adresą, o prisiųsime knygutę su abrožėliais apie išsiveržimą, užpečėtytame koperte.

Dr. Alex. O'Malley
Ofisas: 158 So. Washington St., - Wilkes-Barre, Pa
Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

VIETINĖS ŽINIOS.

Antras Chicagos Vargonininkų koncertas, Lemonto Resorte, Sodus, Mich.

Antras koncertas Lemonto vasarnamyj buvo liepos 11 dienoje 1913 m. Rodos, kad šis paskutinis geriausiai nusisekė, nes daug įvairiąu buvo sutaisytas Chicagos vargonininkų spėkomis, ir čia jie parodė savo darbštumą. Taigi, peržiurėkime šio paskutinio vakaro programą:

1. Theme with variations, J. Paderewski — atliko p. A. Pocius. Atliko tikrai artistiškai.

2. Tykiai Nemunėlis teka, M. Petrausko; Tior de Margheritta, L. Arditi — solo sopr. — p-nia M. Januszauskienė. Čia pasirodė, jog p. M. J. yra tikroji žvaigždė. Savo balsu visus užžavėjo.

3. Cavaleria Rusticana, Mascugni. Lovi's dream after the ball, Czibulka Violin solo p. ir p. Brumlik — puikivo atliko.

4. Baublis, J. Naujalio, atliko vargoninkų choras. Del nų plojimai privirtė juos išeiti kelis sykius. Puikiausieji komplimentai nuo visų.

5. Elsas dreams from Lohengrin — Wagner; Nuožmi Mergina — Monuiško— Pocius, sopr. solo p-lė A. Klimavičiutė. Puikiausiai atliko. Reikia tikėties, jog ateityje nepaliaus saldinus musų jausmų savo lankštin galos balselĩu. Tapo iššaukta rankų plojimais ant 'bis'.

6. Ave Maria—C. Gounod Violin Solo — p-nia Brumlik.

7. Lietuva brangi — J. Naujalio; Ilgiausius metus — J. Naujalio — Vargoninkų choras.

Hymnai: lietuviškas ir angliškas.

Žmonės buvo kuopuikiausiai užganėdinti. Užžavėti puikiais jausmais nuėjo į saldų miegelį.

P. V. ir A. T.

Stebuklas išgydė.

Praeitą subatą pasibaigė novena į šv. Oną prancuzų bažnyčioje, kuri stovi ant kampo 38-os gatvės ir California ave. Paskutinę dieną Charlotte Gorney, gyvenanti 8310 Superior ave., prisiartino prie šv. Onos altoriaus ir atsigėrė šventinto vandens. Buvo ji šluba nuo 7 metų ir be lazdų negalėjo paeiti. Staiga, atsigėrus vandens, jinai pajuto stiprybę kojose ir, numetusi lazdas šalin tvirtais žingsniais išėjo iš bažnyčios pas motiną, kuri laukė lauke automobiliuje.

Be to tapo dar išgydyti šie žmonės: Arthur McGinnis (buvo suparaližuotas, per 8 metus), Maria Jones (buvo suparaližuota per 6 metus), Anna Metzel (išsigydė nuo aklybės) ir Eleonora McGorry (išsigydė iš paraližiaus).

Paskutinę dieną — šv. Onos šventėje—20,000 žmonių dalyvavo procesijoje.

Graboriu Judeikį pašovė.

Liepos 29 dieną žinomą Town of Lake graborių Joną Judeikį patiko skaudi nelaimė. Tą dieną jis susibarė ties bažnyčia su savo darbininku italu, kurs, išsitraukęs revolverį, ėmė šaudyti ir pataikė Judeikiui du kartu: viena kulką perėjo per ranką, kita per kelią. Didelio pavojaus nėra.

Rusijos vyriausybė tyrinėja užmušimą.

Užmušimu Andr. Klimčuko užsiinteresavo Rusijos konsulas Chicagoje Šiškinas. Jis gavo paliepimą, net iš Peterburgo, kad ištirtų priežastis ir kaltininkus mirties Klimčuko, kurs buvo Rusijos pavaldiniu.

Su Klimčuku buvo šitokia istorija.

Neseniai jis kėlė pas save krikštynas. Rusų budu, svečiai sumetė kudikiui nemažą kruvelę pinigų ant lėkštės. Besilinksminant viesiems, apie vidunaktį į namus įsigriovė policija ir buk sužėrusi pinigus nuo lėkštės į savo kišenius ir suėmė tris vyrus, tarp jų ir Andrių Klimčuką. Bevežant juos į policijos stotį, policmonas Egan bandęs (taip sako liudininkai) išimti pinigus iš Klimčuko kišeniaus. Šis nesidavęs. Tuomet policmonas rėžęs tris sykius Klimčukui į žandą ir paguldęs jį ant vežimo dugno. Atvežta jį į stotį be žado, kraujais papludusį. Neatsigaunant jam stootyje, pašaukta ambalansas ir vežta jį į ligoninę. Klimčukas numirė pakeliuje į ligoninę.

Kaltinamasis už užmušimą policmonas Egan sako, kad jis Klimčuko nemušęs, bet kad Klimčukas puolęs nuo sėdinės ir susimušęs veidą į briauną, kuomet vežimas sukosi nuo vienos gatvės į kitą.

Tardymai ėjo pereitą savaitę prieš koronerį Hoffmaną. Teisėjai nesutiko tarp savęs.

Ella Flagg Young atsisakė nuo vietos.

Vyriausioji Chicagos viešųjų mokyklų galva, Ella Flag Young, atsisakė nuo vietos. Daugelis moterių bando prikalbinti ją, kad vėl sugrįžtų senon vieton.

Vaikai plėšikai.

Aną naktį Frank Scholleu, kurs laiko smuklę ant kampo Exchange ir Commercial ave., grįžo namo. Jį sustabdė du vaiku ir, atkišę rovolverius, apkraustė jo kišenius. Nuo saliuninko atėmė 122 dol. pinigais ir aukso laikrodėlį. Vienas vaikas turėjo 12 m., kitas 10.

Bus naujas bulvaras.

Praeitą pirmadienį miesto taryba nutarė diduma 57 balsų prieš 7 sujungti Michigan Boulevard su Lake Shore Drive. Darbas atsieis 7 mil. dol., nes reiks griauti daug namų ir statyti naują tiltą ant Chicago upės.

Lockout'as pasibaigė.

Nuo 19 birž. gyvavo Chicagoje namų statymo lockout'as. Lockout'as išėjo iš to, kad 250 akmenų tašytojų nenorėjo dirbti prie vienų namų, nes akmenis buvo paimti ir laužyklos, kurioje dirba neunionistai. Kontraktoriai pareikalavo, kad akmenų tašytojai eitų darban, kitaip jie pavarysią nuo darbo visus darbininkus. Reikalavimas tapo neišpildytas. Taigi 19 birželio kontrakteriai sustabdė darbą prie visų didžiųjų namų, kurių vertybė siekė 40 mil. dol. Neteko darbo 30,000 darbininkų. Po mėnesio bevaisių tarybų galų gale susitaikyta visus reikalus pavesti trečiųjų teismui. Darbininkai sugrįžo darban praeitą pirmadienį. Trečiųjų teismas veiks ilgesnį laiką ir taikys visus nesipratimus tarp darbdavių ir darbininkų.

Stritkarių straikas pasibaigė.

Nuo 4 liepos buvo sustraikavę darbin. County Traktion Co. linijų, einančių po Chicagos priemiesčius: Maywood, Oak Park ir k. Karai nevaikščiojo per 2 savaiti. Galų gale stritkarius nupirko nauja kompanija, kuri ir susitaikė su darbininkais. Šiems bus mokama tiek, kiek ir Chicagoje. Karai pradėjo vėl vaikščioti 19 liepos.

Jei Žinotum,

koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum

Bordeno pieną

BORDEN'S MILK

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35ta gatvė, netoli Morgan, Chicago, Ill.

Szitas Bankas yra po Illinois Valdžios priežiura ir, kaipo užtikrinimui saugumo, Suvienytų Valstijų Valdžia laiko jame pinigus, sudėtus pačto Bankose.

Kapitalas $250.000.00

PRIIMA depozitus nuo $1.00 ir daugiau ir moka 3 procentą. Sukolektuoja pinigus iš kitų bankų.

PARDUODA laivokortes ir siunčia pinigus į visas pasaulio dalis.

PADARO visokias popieras.

ŽODŽIU, atlieka visokius bankinius reikalus ypatiškai arba per laiškus.

KREIPTIES pas lietuviškojo skyriaus vedėją

A. PETRAITĮ

Šitas bankas yra vienatinis Bankas Bridgeporte po Valdžios priežiura.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapių, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" metams $2, pusei metų $1.

Užsirašyt "Katalikas" galima kiekviename laike. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

REIKALINGI AGENTAI
Darykite Pinigus.

Tėmyk: Mes išdirbame geriausias šeimyniškas gyduoles: **Magic Releif** didi sveikatos drutintoja; **Butylax** plyskelės, geriausi vidurių gyduolė pasaulyje; Gydanti Salce, nesuterš drabužių, sėda į kuną bematant ir gyda kaip Magikas; **Hair Tonic** padarys plaukus sveikais ir dailiais; Face Creame padarys veidą švelniu ir dailiu tuojaus: Chewing Gum, kokio dar niekas nepadarė. Ir keletas dar kitų preparatų. Rašyk šiandien dėl smulkmenė, ir buk pirmas kaipo musų **Agentu** savo apielinkėje darydamas gerus pinigus. Rašyk aiškiai.

TODD CHEMICAL CO.
WENONAH, NEW JERSEY.

Jei nori padaryti biznį, tai garsinkies "DRAUGE"!

JUOZAS LEŠCINSKIS
SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APTIEKA
visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Receptus iszpildo kuopuikiausia pigiausiomis kainomis ant
BRIDGEPORT'O
3315 Morgan Street, - - Teleph. Yards 709
Pareikalavus taipgi siunčiame vaistus pačta arba expresu

TIKRAI LIETUVIŠKA APTIEKA
ANT BRIDGEPORTO
Kas reikalaujat tikrų is čistų gyduolių, šaukitės ant sekančio antrašo:
F. A. POSZKA
3121 So. Morgan Street - - Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS
Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephonas YARDS 5032
CHICAGO, ILLINOIS

V. J. Stankunas
GERIAUSIAS LIETUVIS FOTOGRAFISTAS
3452 So. Halsted Street, - - - Chicago, Illinois

T. LUCAS
LIETUVIŠKA KRAUTUVE
Čia a gausi geriausius čeverykus ir visokius vyrų ir moterų apredalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.
WESTVILLE, ILLINOIS.

DR. S. BROWSTEIN
Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.
Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.
Telefonas 116, Westville, Ill.

50.000 Kataliogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampą, o apturėsi didžiausį lietuviškoj kalboj KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių auksoriškų daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų kataliogas perstato didžiausią Auksoriškų Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis kataliogas turi rastis kiekvieno lietuvio stuboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų.

Reikalaukite tuojaus.

J.P.Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignotas Stankus

Jau praslinko apie trejatą metų in iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste **Philadelphijos** randasi tiktai vienas tikras lietuvys **daktaras Ignotas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.** Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsisenėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišmintingas žmogus, arba koksai žydbernis-humbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisingai į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisingą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyjį teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėj. Aš Marijona Pocienė, 4443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgau, turėjau skaudėjimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperaturą, skausmą einantį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir abelną nusilpnėjimą. Šaukiaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsišaukiau prie daktaro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištariu jam širdingą ačiu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimu lakstantį kraują su niežėjimais ant kuno. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkevičė, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietnvių. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanford st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktoras Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs viltį buti sveiku, bet kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stankų, jis už pirmo prisiuntimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu $2.00 gastinčiaus.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, - Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos Išryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

DR. L. S. SUMKOWSKIS
pasekmingai gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas
Lincoln ave & 12th St., Tel. North Chicago 968
North Chicago, Ill.

FRED F. KLEKER
FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam čia nusiimt Savo Fotografijas **1645 W. 47-th St., Chicago** Telefonas: Drover 285

Pirmos Rūšies Aptieka
F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas
Visuomet prikrauta kaip vietinių, taip ir užrubežinių vaistų. Dieną ir naktį galima pasišaukti iš jo aptiekos kokį nori gydytoją. Gerai žinomas kaipo sąžiningas aptiekorius ,,Liet. Daktarų Draugijai". Todel visi Bridgeporto ir apielinkės Lietuviai nepamirškite įsitėmyti antrašą:
F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas
3601 So. Halsted ir kampas 36-tos gatvių, - Chicago, Illinois
Telefonas: YARDS 551

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.
Atdaras Subatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"
Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.
Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant
W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY
KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000,00
Už sudėtus pinigus moka 3 nuošimtį.
WM. S. Mc LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų pritirimu išrado daugybę speciališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos specialybės sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Nuo galvos skaudėjimo	10c. ir .25
Gyvesties Balsamas	.75	Nuo kojų nuospaudų	10c. ir .25
Nervų Stiprintojas	50c. ir 1.00	Nuo dantų gėlimo	.10
Vaistas del Vidurių	50c. ir 1.00	Nuo peršalimo	.25
Kraujo Stiprintojas	.50	Plaukų stiprintojas	50c. ir .50
Nuo kosulio	25c. ir .50	Linimentas arba Expel ris	.25
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. .50	Nuo plaukų žilimo	.50
Skilvinės proškos	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir 1.00
Pigulkos del kepenų	.25	Nuo lytiškų ligų	50c. ir 1.00
Blakių naikintojas	.10	Nuo dusulio	.50
Del išvarymo soliterio	3.00	Nuo kirmėlių	.25
Anatarinas plevimui	.25	Antiseptiška mostis	.25
Nuo kojų prakaitavimo	.25	Nuo viduriavimo	.25
Gydanti mostis	.50	Kastorija del vaikų	10. ir .25
Antiseptiškas muilas	.25	Proškos del dantų	.25
Gumbo lašai	50c. ir 1.00	Karpų naikintojas	.10

Specijališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynerios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiunrimo katalogo su musų gyduolių prašymais

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Išgydau į 5 dienas VARICOCELE HYDROCELE [t.y. pagadintas gyslas] be peršalių, skausmų

Aš noriu išgydyti kiekvieną vyrą kenčiantį nuo Varicoceles, Strikturos, Užkrečiamų Kraujo nuodų, Nerviškos negales, Hydroceles ar ypatiškų vyrų ligų, Vyriško Nusilpimo, Raudonųjų, Fistulos, Kepenų ir įvairių Pušlės ligų.

AR TAMSTA SERGI AR ESI SILPNAS?

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido dideles sumas pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos ir mano noru yra parodyti žmonims kurie buvo gydomi daktarų be jokios pasekmės, kad aš vartoju vienintėlį budą, kuriuom tikrai ir ant visada išgydau.

ATGAUK SAVO SVEIKATĄ

Ateik į mano ofisą ir pasiteirauk su manim draugiškai. Kalbu visose kalbose Tamsta gausi geriausią patarimą ir pasinaudosi iš mano 16 metinio patyrimo kaipo specialistu vyriškų ligų. Aš tamstai parodysiu kaip buti išgydomu.

Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių ir Inkstų nesveikumus
(Nemokėk už neišgydymą—Neišgydo nemokėk)

Slaptos VyrųLigos
Išgydomos greitai, ant visada su pilna slaptybe. Nerviška negale, Silpnumas, Pražudyta pajėga, Nuovargį, Kraujo užnuodijimą, Silpumo bėgimą.

Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvėpavimo ligos išgydomos vieškai mano veliausia met.
RODA DOVANAI.

Išgydo kad butum sveikas

Specijalistas Vyrų ir Moterų Ligų

Kraujo Užnuodijimą
ir visos odos ligos, kaip Spuogus, Piktąją dedervinę, Sunvotes, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nubegimus, Įsisenejusias Ligas.

Ligos Moterų
Vidurių Ligos, Skausmai Strenose, Baltesios tekejimas ir kitos ligos išgydomos.

IŠTYRIMAS DOVANAI.

VISIŠKO PAGIJIMO kiekvienas jieško. Aš tamstą išgydysiu visiškai, jeigu tamsta tik pavesi gydymą savo ligos man. Mano preke yra žema ir pritinkanti prie mano atsakančio gydymo, o išlygos labai lengvos. Ateik šiądien ir pasiliuosuok nuo kančių

DR. ZINS 183 N. CLARK ST. CHICAGO tarpe Randolph ir Lake gatvių

Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto iki 4 po pietų.